

Přílohy

V této příloze uvádím buď plné znění analyzovaných článků, nebo pouze k danému tématu relevantní část.

1.)

Název: Obliba porodů doma roste. Maminky odrazují přeplněná oddělení a povinná registrace

Zdroj: Kutnohorský deník

Datum: 23.03.2009

Ročník: 17

Číslo: 69

Strach z nemocničního prostředí, větší soukromí, ale také možnost mít dítě ihned po porodu u sebe, to jsou nejčastější důvody, proč desítky Pražanek přivádějí své potomky doma. Některé porodní asistentky se navíc shodují: porodů doma stále přibývá. Důvod? Často i fakt, že se rodičky musejí v nemocnicích registrovat už ve třetím měsíci těhotenství.

"Sestřenice měla z nemocnice otřesné zážitky. I přestože byla registrovaná, nechali ji kvůli množství pacientek na pokoji na gynekologickém, a ne porodnickém oddělení a dítě nemohla mít u sebe. Když jsem to viděla, rozhodla jsem se, že toto nepodstoupím, začala jsem číst knížky o domácích porodech a jsem rozhodnutá, že do špitálu už nepůjdu," popisuje jednatřicetiletá Markéta Báňová, která je v sedmém měsíci těhotenství.

2.)

Název: Domácí porody vystaví dítě vyššímu riziku úmrtí nebo trvalého poškození, tvrdí lékař

Zdroj: Kolínský deník

Datum: 02.10.2010

Str.: 2

Ročník: 19

Číslo: 229

Hodně diskutované téma poslední doby jsou domácí porody. Jaký na ně máte názor?

Pokud se podíváme na statistiku, Česká republika patří mezi stát, který má jednu z nejnižších novorozeneckých úmrtností v Evropě i ve světě.

Státy, které dávají na zdravotnictví více peněz než my, mají tu úmrtnost větší. Těch důvodů je celá řada. Jedním z nich je ten, že u nás prakticky neexistují porody doma. Země, která má velkou

tradici v domácích porodech, například Holandsko, sama přiznává, že při porodu vedeném doma je riziko úmrtí vyšší, než když je porod veden v porodnici.

Jaká rizika dětem i maminkám tedy hrozí?

Maminka, která nechce rodit v porodnici, by si měla uvědomit, že to dítě vystaví vyššímu riziku úmrtí nebo trvalého poškození. Vzhledem k tomu, že úmrtnost novorozenců je velmi malá, neznamená to tedy, že to miminko umře doma, ale to riziko je jednoznačně větší. Porody doma podle mého nemají žádné větší opodstatnění, pouze znamenají větší riziko pro dítě, což se dá statisticky dokázat. A to vysvětlení je velmi jednoduché. Pokud se během porodu něco zkomplikuje a u dítěte dojde k nedostatku kyslíku, tak mozek u novorozence vydrží bez kyslíku 5 možná 10 minut. Během této doby není možné rodičku převést z domova do nemocnice, to prostě nejde. Proto může doma dojít k úmrtí novorozence nebo k trvalému poškození mozku.

Najdou se ale maminky, které se přesto všechno rozhodnou porodit doma.

Já ty maminky na jednu stranu chápu. V porodnicích jim třeba chybí lidštější nebo individuálnější přístup. My v současné době máme 1200 – 1400 porodů ročně. Někdy je maminka na porodním sále sama a personál se jí může věnovat, někdy jich je tam třeba 4 – 5. My jako pediatri se ale staráme o maximální vstřícnost, proto jsem jednoznačně proti.

3.)

Název: Václav Kozák: Domácí porody jsou zbytečným rizikem

Zdroj: Mělnický deník

Datum: 27.02.2010

Ročník: 13

Číslo: 49

To je také možná jedna z příčin, proč některé ženy rozhodnou rodit doma. Co si Vy myslíte o domácích porodech?

To je na širší diskusi. Přikláním se ale k většině odborné i laické veřejnosti, že porod doma je v současné době a za současných podmínek poměrně velkým a hlavně zbytečným rizikem. Já osobně, kdybych měl rodit, bych se toho bál a své ženě bych to rozhodně nedoporučil. Ve své praxi jsem zažil už několik fyziologických porodů, které probíhaly úplně normálně a nakonec skončily málem tragicky. Myslím, že do budoucna to bude jednou možné a třeba se vytvoří takové podmínky, že i porod doma jednou bude medicínsky bezpečný, ale v současné době ne. Kde je podle vás chyba? Skupinu, která zastává porody doma, bych nebral jako nepřátele a neodsuzoval je. Spíše je potřeba s nimi mluvit a zamyslet se nad tím, kde je příčina toho, že se ženy rozhodnou rodit doma. Ta příčina totiž může být někdy na straně nás, odborníků. Pro ženu je porod jedním z nejnáročnějších období v životě.

Když se v porodnici setká s nepochopením personálu, arogantním chováním a někdy i ponižováním, může to způsobit psychické trauma a zanechat následky a podruhé už se rozhodne rodit doma

4.)

Název: ROZENÍ DOMA? ZAKÁZAT!

Zdroj: Reflex

Datum: 10.09.2009

Ročník: 20

Číslo: 37

V České republice je, srovnáme-li porody v porodnici a mimo ni, čtyřikrát vyšší úmrtnost dětí při porodu mimo zdravotnické zařízení. Toto otřesné číslo je zpochybňováno zastánkyněmi domácích porodů, protože prý údaj zahrnuje plánované i neplánované porody mimo špitál. Plánovanost však nehraje žádnou roli, protože z hlediska možnosti poskytnutí přístrojové resuscitace dítěti i matce či provedení císařského řezu - dvou základních argumentů proti domácím porodům - je naprosto stejný domácí porod plánovaný i neplánovaný. Prostě tyto postupy nelze použít. V průběhu porodu může nastat mnoho nepředvídatelných komplikací, které jsou však vzhledem k rozvoji medicíny v porodnici mnohdy řešitelné - třeba předčasným vynětím plodu z dělohy císařským řezem. Jiné potíže, jako přidušení plodu v průběhu porodu, jsou zase mnohem snadněji řešitelné přístrojovou resuscitací v nemocnici než nějakým rozdýcháním jako v devatenáctém století. Žena-matka má, i když je třeba tyto případy minimalizovat, do třetího měsíce plodu právo rozhodnout o jeho bytí či nebytí. Pak, po třetím měsíci, se konvencí této společnosti dítě stává samostatnou bytostí a přestává být vlastnictvím matky. A ta ho podle platných zákonů i elementární etiky už nemá právo zabít ani vědomě vystavovat riziku. A domácí porod je rizikem především pro právě se rodící dítě. Z toho samozřejmě vyplývá, že rodička je povinna zajistit porod tak, aby bylo co nejlépe chráněno zdraví i život nejen její, ale i dítěte. Nemá právo nechat dítě přicházet na svět v podmínkách, které jsou horší a nebezpečnější než podmínky stejně dostupné a lepší. Pohodlí či psychická pohoda matky jsou banalitou ve srovnání s požadavkem chránit rodící se život.

5.)

Název: Porod doma je pohodlný, ale riskantní

Zdroj: Pražský deník

Datum: 01.02.2008

Ročník: 3

Číslo: 27

Porod doma je pohodlný, ale riskantní

Praha/Stále více budoucích pražských maminek přemýšlí o domácích porodech. Jednou z těch, které už mají tuto zkušenost za sebou, je i třiatřicetiletá překladatelka Kamila Linková z Prahy 2. "Maminky, jež se rozhodnou přivést své dítě na svět doma, si musí být stoprocentně jisté, že dělají správnou věc. Není tu místo na strach a váhání," upozorňuje matka tří dětí, která se rozhodla svou poslední ratolest porodit právě v soukromí svého bytu.

Téma pro odborníky i laiky

Domácí porody jsou častým tématem nejen odborných diskusí, ale i široké veřejnosti. Podle některých názorů jsou porody v pohodlí domova zbytečně rizikové, druzí namítají, že budoucí maminka rodí v prostředí, kde se ona i dítě cítí pohodlně a bezpečně. Svě první dítě rodila paní Linková ve Fakultní nemocnici Bulovka, stejně jako druhé. To už ale v Centru aktivního porodu Bulovka. Zrušení centra přispělo k jejímu rozhodnutí porodit v domácím prostředí. Důvodů měla hned několik, ale jako hlavní se ukázala touha mít u sebe novorozeně bezprostředně po porodu. Nechtěla jsem, aby mi miminko hned vzali. To, že ho budu mít stále u sebe, mě asi přesvědčilo. Také jsem chtěla být co nejdříve doma a mít kontakt s rodinou. Bylo úžasné, když se pár minut po porodu přišly naše děti podívat na svého nového sourozence. To by v nemocnici asi nešlo," usmívá se. "Jelikož jsem měla dlouhý porod, vystřídala jsem postupně kuchyň, ložnici a nakonec jsem porodila v obýváku. Celou dobu jsem u sebe měla porodní asistentku a manžela. Nablízku mi byly i naše dvě děti," vzpomíná dál paní Linková. "K myšlence domácího porodu musel nejdříve dospět i můj manžel, teprve pak jsme se společně rozhodli. Mám z toho jednoznačně pozitivní dojem. Kdybych rodila znovu, rozhodnu se stejně. Mohla jsem si vybrat, koho u porodu chci, zvolit si polohu i místo. Navíc kontakt s porodní asistentkou je mnohem bližší než s doktorem v nemocnici," míní.

Důležité kontroly asistentky

Ač je s domácím porodem velmi spokojena, dodává jedním dechem, jak důležité je absolvovat všechny kontroly u porodní asistentky během celého těhotenství. "Na začátku těhotenství se chodí jednou měsíčně, na konci jednou týdně. Myslím, že je to zásadní, hlavně pro vnitřní klid maminky. Navíc porodní asistentky jsou milé, s každou ženou si povídají o tom, jak se cítí, i o jejích starostech. To je důležité pro psychiku," dodává.

6.)

Název: "Porodnice porušují práva žen"

Zdroj: Lidové noviny

Datum: 09.10.2008

Ročník: 21

Číslo: 238

Porodnice nerespektují práva rodiček, tvrdí petice, kterou zorganizovaly porodní asistentky a aktivistky a kterou podepsalo přes 3000 lidí. "Porodnice se mohou změnit hned, legislativa tomu nestojí v cestě. Je to jen otázka vstřícnosti," říká Petra Sovová z Hnutí za aktivní mateřství.

České porodnice kritizuje především za to, že ženy často při porodu nutí do zákroků, které nejsou zapotřebí. Některé zásahy, například léky, pak podle nich mohou způsobit další komplikace. "V českých porodnicích bývají často porušována práva rodičích žen, tedy platná legislativa - žena by měla se všemi zákroky a podáním léků souhlasit, což se neděje vždy," tvrdí Sovová.

Porodníci s těmito výtkami nesouhlasí. "Staví nás do role hyperaktivních, nudících se a operace vyhledávajících neumětelů, kteří svou aktivitou jen škodí. Tak to skutečně není," zlobí se Jaroslav

Feyereisl, místopředseda odborné společnosti gynekologů a ředitel porodnice v pražském Podolí. "Vždy, když sáhne k nástřihu hráze, je to proto, že hrozí roztržení svěrače a střeva. V takovém případě se ani po operaci nepodaří plně vrátit jejich dokonalé funkce. Pro ženu to znamená komplikace do dalšího života," uvádí Feyereisl.

Sdružení, která včera předávala petiční archy ministerstvu zdravotnictví, prosazují posílení role porodních asistentek. Ty mají patřičné vzdělání a při porodu nepoužívají žádné léky.

Mohou porody vést kdekoli -doma, v porodnici anebo také v takzvaném porodním domě čili porodním centru. "Porodní domy pracují bez lékařů, ale existuje také varianta porodního centra v rámci porodnice. To je ideální, ale náš zdravotnický systém to není schopen akceptovat," říká Zuzana Štromerová, ředitelka Porodního domu U čápa.

Dům několik let usiloval o to, aby v něm mohly porodní asistentky vést porody, ale neúspěšně. V současnosti poskytuje předporodní kurzy a poradenství. "Hledáme ale cestičky, jak by maminky mohly porodního domu využít. Chceme, aby rodiče měli možnost v porodním domě vyčkat a podle průběhu porodu buď odjet do porodnice, nebo, pokud porod půjde rychle, porodit u nás," plánuje Štromerová. Podle Feyereisla je správné, aby porod bez komplikací vedla vzdělaná porodní asistentka, ovšem jedině v porodnici, kde jsou pro všechny případy připraveni lékaři a přístroje. S porody v porodních domech ovšem nesouhlasí. "Ve velkých porodnicích je to běžná praxe. Většinu nekomplikovaných porodů vedou porodní asistentky," uvádí.

Porodní domy fungují mimo jiné v Německu, kde jich je zhruba 60, ve Švýcarsku nebo Velké Británii. V Česku ho prosazují porodní asistentky jako alternativu pro menšinu žen, které v klasických porodnicích rodit nechtějí. Ty dnes mohou rodit jedině doma.

Péče v porodních domech je lacinější než v lépe vybavených porodnicích. Pokud by v Česku všechny nekomplikované porody probíhaly v porodních domech, mohlo by podle odhadů aktivistek české zdravotnictví ušetřit přes 200 milionů korun ročně.

Porodní asistentky také prosazují, aby jejich práci hradily zdravotní pojišťovny. Podle Štromerové si za porod doma účtují porodní asistentky 5 až 10 tisíc korun, celou částku si musí rodiče platit sami.

7.)

Název: Samozřejmě, že je porod doma hazard

Zdroj: Mladá fronta Dnes

Datum: 08.08.2009

Ročník: 20

Číslo: 184

Není mnoho krásnějších okamžiků v životě ženy než porod dítěte. A není nic zoufalejšího, než když při něm dítě zemře.

Tragédie se stávají při porodech doma i v nemocnicích. Někdy něčím zanedbáním, jindy z vůle přírody. Rozsoudit dnešní hádky, o kolik jsou domácí porody nebezpečnější než ty doktorské, je

pomocí jasných a srovnatelných čísel velmi obtížné. Na to jsou ta smutná čísla, díky bohu, hodně malá.

Takže jen pozoruji, jak nad dýchacími hadičkami chlapce, který po domácím porodu bojuje o život, létají šípy emocí z jednoho nesmiřitelného tábora do druhého. Je to tábor, když to schválně vyhrotím, doktorské lobby a tábor lobby porodních bab a přírodních žen.

Souhlasím víc s tím prvním. Porodit doma bych si netroufla, i když jsem slyšela, že síle takového zážitku se nic nevyrovná. U mě ji vyrovná pocit být jen relativního bezpečí.

Na druhé straně nepovažuji ženy, které rodí doma, za divé poblouzněné rusalky, které v životě nepřečetly knihu. Víím, že často je to právě naopak, bývají vzdělané a o porodu si (logicky) nastudovaly víc než já - protože za mě rodil tak trochu někdo jiný.

Umím pochopit i jejich častý motiv, jímž bývá předchozí tristní zkušenost. Stejně jako někteří nechtějí v nemocnici umírat, oni v ní nechtějí rodit. Rozumím.

Ale. Mám dvě děti a dva odlišné zážitky z porodnice. Napoprvé jsem si připadala jako pouhý nástroj, s jehož pomocí se doktoři rozhodli vytáhnout na svět další dítě. Na druhý porod vzpomínám ráda. Obě mé děti měly, jak se ukázalo během porodu, pupeční šňůru omotanou kolem krku. Nevěřím, že je v takových případech čas. Obecně totiž nevěřím, že na záchranu života je někdy dost času. Už z principu je ho vždy málo.

Jistěže naše babičky porodily doma spoustu zdravých dětí a nenechaly je očkovat všelijakými hexavakcínami. Stejně tak jsme jako děti jezdili na kolech bez helem a v autě bez autosedaček. Jako rodiče to dnes považujeme za hazard. Jistěže všechna ta bezpečnostní opatření jsou i byznys. I porody jsou obživou pro porodníky - stejně jako ty domácí pro porodní asistentky. A není lepšího kšeftu pro farmaceutické firmy než momentální strach celé planety z prasečí chřipky. Ale i tak zde, naivně věřím, převažuje zájem chránit.

Když dnes zemře dítě v nemocnici, má lékař žaloby na krku (neřeším teď, nakolik se vina spravedlivě prokáže). Říkal mi jeden porodník, že popularita jeho oboru prudce klesá - kdo chce být pořád jednou nohou v kriminále? A stejně jako je porod v nemocnici odpovědností lékaře, měla by být odpovědnost za domácí porod na ženě či její porodní asistentce, včetně prověření odpovědnosti trestní. I kdyby se všechny nemocnice staly přírodními oázami, porody doma nevymýtí. Vždy budou ženy, které se pro ně rozhodnou. Je to jejich právo volby.

Ovšem i se vši tíhou a možnými důsledky odpovědnosti za malý lidský život, který tu volbu neměl.

Uznávám, že to mnohé dobře vědí.

8.)

Název: Porodník: Ženám prostě fandím

Zdroj: Mladá fronta Dnes

Datum: 14.07.2008

Ročník: 19

Číslo: 163

Co říkáte na nové trendy alternativních porodů?

Klinika na Bulovce byla prvním ústavem v Česku, kde byl tatínek přítomen u porodu a kde také byla ustavena jednotka alternativní porodnické péče. Já jsem sem přišel po 29 letech práce na tradiční klinice, která propagovala bezpečnost a technologie. Na Bulovce jsem našel velmi silný trend alternativního porodnictví, které však podle mě nebylo fér vůči snaze lékařů zajistit bezpečí rodičky, takže jsem se tady s touto praxí rozloučil. Bývám označován za škůdce tohoto trendu. Je pravda, že tyto trendy zaznamenaly třeba v Nizozemí a v některých skandinávských zemích asi před patnácti lety velký rozmach. Ale u nás se to naštěstí nestalo. Myslím, že takové ty hlasité bojovnice za alternativní přírodní porody nečiní správně.

9.)

Název: Na svět císařským řezem

Zdroj: Respekt

Datum: 18.05.2009

Ročník: 20

Číslo: 21

Podtitulek: Ještě před 20 lety byl porod císařským řezem brán jako vážná komplikace a týkal se nanejvýš jedné ženy ze třinácti. Loni to byla jedna z pěti, v některých nemocnicích jedna ze čtyř rodiček. Přestanou snad ženy rodit přirozeně?

Jak bude vypadat porod budoucnosti? Žena si v diáři zaškrtně předem určený den po 38. týdnu těhotenství, dostaví se přesně ve stanovený čas, samozřejmě v pracovní době. Na sále již bude personál připravený k operaci. Půjde to rychle, do 20 minut je po všem. Dítě je na světě, rána v podbřišku úhledně zašitá, aby ji nebylo vidět ani v bikinách.

A na řadu hned může jít další rodička. Do oběda se narodí čtyři nebo pět dětí a pro dnešek je po práci. Vše je dokonale jednoduché oproti normálnímu porodu, který může vypuknout klidně i v noci nebo ve svátek, může trvat mezi dvěma a 20 hodinami a navíc se může každou chvíli nějak zkomplikovat.

Tohle je samozřejmě sci-fi, realita ale je, že počet císařských řezů (jinak též sekcí) prudce roste: v Česku tak rodí 20 procent žen, přičemž ještě v roce 1990 to bylo 7,7 procenta. V USA je to dokonce 30 procent žen, v Itálii 37 procent.

Ano, je to rychlé, praktické, předvídatelné.

Jedna věc je však přece jen divná: dítě neprojde na svět "porodními cestami", které jsou pro tento účel stvořeny. Namísto toho se cesta dělá za pomoci skalpelu proříznutím břišní stěny a dělohy.

Je to v pořádku? Světová zdravotnická organizace (WHO) považuje tento trend za negativní a doporučuje, aby procento císařských řezů nepřesáhlo 15 procent porodů (z evropských zemí to splňuje jenom Nizozemsko se 14 procenty, u nás jsme tuhle hodnotu překročili rokem 2000, a jak říkají lékaři, už se k ní nikdy nevrátíme). Také někteří porodníci varují před tímto obcházením přirozeného stavu věcí a nazývají to "epidemií císařských řezů".

Jiní gynekologové ale vycházejí z toho, že bezpečnost obou způsobů je srovnatelná, to jest vysoká, a že tedy není důvod v tom vidět problém.

Císař standard

"Na internetu se to pořád řeší, jestli přirozeně, nebo císařem," říká Dagmar Půžová v jihlavské porodnici a v postýlkách vedle ní leží čerstvá miminka Eliška a Dominik. Na svět přišla před 18 hodinami císařským řezem. Pokud jsou v děloze dva plody, lékaři dnes k sekci přistupují celkem běžně. "Kamarádky mi taky říkaly, že císařský řez je lepší, že to nebolí," vypráví Dagmar Půžová. "Já jsem spíš strašpytel, chtěla jsem se vyhnout několikahodinovým bolestem a mít to co nejdřív za sebou," říká. Na prohlídku do porodnice přišla rozhodnutá родit za pomoci skalpelu. Primář gynekologicko-porodnického oddělení Aleš Roztočil jí to vymlouval: je přece zdravá, oba plody jsou ve správné poloze, je jí třiadvacet, takže na zdejší poměry velmi mladá, jedno dítě už porodila. Začal tedy přirozený porod. Jeho postup se ale po určité době zastavil a lékaři nakonec stejně zvolili operaci.

"A bylo to za 25 minut," říká paní Půžová.

V Jihlavě mají kolem 22 procent císařských řezů ročně, jsou tedy nad republikovým průměrem.

Tomuto řešení se příliš nebrání a mají s ním dostatek zkušeností. Používají epidurální anestezii, takže paní Půžová nespala v narkóze a mohla se s dvojčaty hned přivítat. Po operaci je neumístili na jednotku intenzivní péče, jak je obvyklé, ale na pokoj, kde mohla mít děti u sebe. Teď, necelý den po operaci, je sice trochu pobledlá, ale prochází se po pokoji a zrovna se jí povedlo miminka poprvé nakojit. Takže je všechno vlastně v pořádku.

Jenže zase taková samozřejmost to není: "Císařský řez je velká břišní operace. Vždycky když vstupujete do břišní dutiny, je tu riziko komplikací," říká Tomáš Peterka, primář gynekologicko-porodnické kliniky v Thomayerově nemocnici v Praze. V Česku zemře v souvislosti s porodem každý rok asi deset žen (což je relativně hodně, v jiných evropských zemích je to méně), přičemž většina z úmrtí je po císařském řezu. Komplikace zahrnují hlavně krvácení do břišní dutiny a embolie. Nemusí ale jít zrovna o život. Při řezu se někdy poškodí i jiné orgány, při hojení je riziko zánětů a srůstů.

Velký problém je jizva na děloze: tkáň kolem jizvy už není tak pevná, takže je vždycky obava, že může znovu prasknout. Proto také lékaři rozmlouvají ženám po císařském řezu přirozený porod, což zase vede k dalšímu zvýšení počtu sekci.

Při třetím císařském řezu se v Česku ženám doporučuje sterilizace.

Co se týče dítěte, uvádí se, že císařský řez je pro dítě bezpečný. Je zde vlastně jenom jedna námitka: plánované sekce se většinou provádějí těsně před termínem přirozeného porodu. Tou dobou ale nemusí být plíce dítěte ještě zcela zralé, a tak po vyjmutí z dělohy nezačne dýchat. Nastupuje pak plácání po zadečku a štípání do ušních boltců, nejrůznější techniky, aby se dech urychleně "nastartoval".

Pokud se to nepovede dost rychle, nastává akutní dechová tíseň. Nedostatek kyslíku v mozku pak může vést k jeho poškození. Některé studie také říkají, že u dětí porozených císařským řezem je větší riziko astmatu či cukrovky, to jsou však jen dílčí poznatky.

Samozřejmě, těžký fyziologický porod je pro dítě mnohem větší trauma. Metodika císařského řezu, zručnost operatérů, anestezie, to vše se pořád zlepšuje. "Vše je dnes už na špičkové úrovni," říká primář Roztočil z Jihlavy. Pro porodníky je to jednodušší, pro ženu méně bolestivé, rodí tak Angelina Jolie i Bára Basiková. Z porodu císařským řezem se postupně stává standardní záležitost.

Medicínské pokrytectví

"Jak vidíte, i bez přirozeného procesu, krásným císařským porodem, naplánovaným porodem se může dítě narodit. A ještě ke všemu jsme spěchali, protože táta na to měl dvě hodiny, takže to bylo zorganizované. Žádný z dětí nebyl zmuchlanej, neměl utrženou hlavu kleštěma," říká tatínek a pyšně ukazuje na kameru dva ukázkové blond'até andílky, kteří si hrají na zahrádce nové vily. Manželé Březinovi vystupují v novém filmu Porodní plán, který bude poprvé k vidění tento týden v rámci akce Týden respektu k porodu. Několik žen se zpovídá ze zkušeností s porodem. Paní Březinová si zvolila císařský řez, její muž to přes známost domluvil, dokonce včetně dvoudenního epidurálního umrtvení, aby se bolest nedostavila ani po porodu.

Žen, jako je paní Březinová, je pořád víc a přicházejí za lékařem s přáním porodit v dohodnutém termínu císařským řezem. "U nás je to tak pětkrát šestkrát za rok," říká Aleš Roztočil na otázku, jak často mu to rodičky navrhují. "Většinou žena dobře sociálně postavená, podnikatelka nebo manželka podnikatele, která chce, aby všechno proběhlo co nejrychleji a bez komplikací," dodává Aleš Roztočil. Protože to je spíš druh městské ženy, v Praze a Brně se s takovými žádostmi setkávají nejčastěji. Také maminky si na internetu doporučují, kde všude jim "udělají císaře": stačí se domluvit s porodníkem, zpravidla mu "něco" dát (prý mezi pěti a dvaceti tisíci) a nechat ho, ať vymyslí nějaký zdravotní důvod.

Bez udání důvodu totiž nesmí císařský řez provést.

V názoru na tohle opatření se lékaři značně různí. "Zavedením možnosti císařského řezu na přání či přesněji z psychologické indikace by se zamezilo medicínskému pokrytectví a podvodu," myslí si Aleš Roztočil. Jiní porodníci jsou proti. Primář gynekologicko-porodnického oddělení Daniel Driák z Fakultní nemocnice Na Bulovce říká: "Sám toho zastáncem nejsem. Na kom bude odpovědnost za medicínsky nezdůvodněné operační řešení porodu? Kdyby se něco stalo, bude to vina lékaře, nebo matky?" táže se.

Podobně se debatuje i v rámci mezinárodních porodnických organizací a jde přitom o mnohem více, než jen o říznutí do břicha. A sice: Je správné, aby medicína zasahovala do zdravého těla způsobem odporujícím přirozeným procesům? A dále: Císařský řez je dvakrát až třikrát dražší než fyziologický porod (podle výpočtu VZP 25 tisíc ku 9 tisícům Kč). Je tedy etické poskytovat zdravým ženám tuto dražší péči? Mezinárodní federace gynekologů a porodníků (FIGO) je proti volitelnému císařskému řezu právě z uvedených důvodů. Organizace amerických porodníků (ACOG) se zase přiklání k názoru, že to jsou rovnocenné možnosti a žena si může vybrat.

A je tu ještě jeden důvod, proč porodníci ochotně řežou. Stížnosti a soudní spory kvůli průběhu porodu jsou stále častější. Zrovna v březnu dostali podmíněné tresty dva lékaři z Mostu za to, že včas neprovedli císařský řez. Dítě se narodilo přidušené a za několik dní zemřelo. "Sáhnout k sekci, to je často obrana proti průšvihům. Když porodník provedl císařský řez, udělal maximum," uvažuje doktor Peterka.

Ukradený zážitek

Zatím byla ale pořád řeč jen o tělu. Je přitom jasné, že porod je také velký psychologický zlom, pro ženu silný, skoro extatický zážitek, pro dítě první krok do života. A tudíž hodně záleží i na tom, jak ho oba prožijí. Dítě si na své zážitky z porodu nepamatuje, což ale neznamená, že by ho později neovlivňovaly. Jen se zatím málo ví jak. Několikahodinový boj dítěte, které se hlavičkou napřed dere na svět, může mít svůj význam, to připouští většina dětských lékařů i porodníků.

Další věc je prožitek ženy. V souvislosti s císařským řezem se někdy mluví o "ukradeném porodu", žena vlastně není u toho, když její dítě vstupuje do světa. Zvláště v porodnicích, kde se uplatňuje celková anestezie a kde jsou matky automaticky po operaci převedeny na JIP.

"Dlouho jsem nemohla přijít na to, co je mi tak líto," uvažuje Bibiana Hubálková z Frenštátu pod Radhoštěm. Vzpomínka na porod první dcery císařským řezem ji vždycky rozlítostnila. Bylo to přitom nejrozzumnější řešení, dítě bylo v děloze v poloze koncem pánevním, lidově "nožičkami ven". Takových případů je asi pět procent a dřív je zkušený porodník zvládl vyprostit. Dnes to ale lékaři většinou nechtějí riskovat a automaticky volí císařský řez. "Fik mik a už to bylo. Já jsem ležela rozřezaná na stole a plačící holčičku někam odnášeli. Měla jsem ji u sebe až za dva dny," říká paní Hubálková.

Druhá dcera byla v děloze pěkně správně "podélně hlavičkou", a ona mohla tudíž родit normálně.

"Trvalo to 15 hodin, ale prošly jsme tu cestu spolu a došly až do konce," porovnává. Nastala velká úleva a štěstí. Holčičku jí pak přiložili na břicho.

"Byl to krásný zážitek, plný něhy a dojetí," říká paní Hubálková.

Helena Máslová je lékařka, zaměřuje se ale na psychosomatické problémy. Chodí za ní ženy, které trpí poruchami plodnosti i traumaty z porodu.

Podle ní to souvisí. "Ženy ztratily schopnost pudového chování, protože jsou celý život vedeny k tomu, aby ho potlačily a chovaly se racionálně.

Jenže při porodu je třeba zapojit právě neracionální stránku, a to je pro mnoho žen skoro nemožné." Je to důsledek technizace porodnictví, která probíhá už od šedesátých let. "Dnešní

matky se narodily v době, kdy vrcholila odosobněná péče o novorozence. Dítě bylo odděleno od matky, propagovala se umělá výživa." Právě proto, že se jim do podvědomí neuložil zážitek přirozeného porodu a kojení, rodí dnešní ženy tak špatně.

Je to radikální názor, nelze ho vědecky dokázat a porodníci to neberou moc vážně. Spíš se k němu přiklání propagátorky přirozených porodů. Těch je ale mezi ženami jen malá menšina. Většina rodiček ochotně souhlasí, když jim lékař nabídne rychlou a bezbolestnou operaci. "Podle mě vaginální porod evolučně vymizí. Odhaduji, že až za deset let půjdu do důchodu, bude se císařským řezem dělat třeba i polovina porodů," myslí si Aleš Roztočil.

10.)

Název: PŘEJETE SI? CÍSAŘSKÝ ŘEZ, PROSÍM...

Zdroj: MF Plus

Datum: 19.06.2009

Ročník: 6

Číslo: 24

Evropa má nový módní výstřelek. Proč se trápit klasickým porodem? Daleko jednodušší je císařský řez. Méně to bolí, sex je po takovém porodu příjemnější. "Císaře" vyžadují celebrity, hysterky i vysoce postavené manažerky, které odmítají potupně hekat a nechat se komandovat porodníkem, nedejbože sestrou. Je to typický znak dnešní doby - mít všechno pohodlně a hned. Počet porodů provedených císařským řezem proto stále roste.

Ať už se císařský řez provádí ze zdravotních důvodů, nebo na přání matky, je to operace se všemi jejími riziky. A jako každá operace je stále spojena i s možným úmrtím. Je dobré si uvědomit, že opravdu nejde o kosmetický zákrok.

Hrozí embolie, ztráta krve, infekční komplikace. Strach z bolesti není v současné době akceptovatelným důvodem, v každé porodní fázi totiž lékaři umějí pacientce od bolesti ulevit.

Na tuto problematiku existuje víc úhlů pohledu, které je třeba brát v potaz," říká Aleš Toman, primář Gynekologicko- porodnického oddělení Nemocnice v Nymburce. "Jiná rizika totiž existují pro novorozence, jiná pro matku. Velký rozdíl je mezi císařským řezem plánovaným a urgentním. Obecně je operativní porod pro rodičku nebezpečnější, míru rizika je však nutné stanovit přísně individuálně. Plánovaný císařský řez u zdravé, štíhlé ženy a urgentní operace u obézní ženy s preeklampsií (onemocnění v těhotenství, které vede u ženy ke zvýšenému krevnímu tlaku a vylučování bílkovin močí - pozn. aut.) jsou dvě naprosto odlišné operace," dodává Toman.

PLODOVÁ VODA V PLICÍCH

"Jak probíhá plánovaný porod císařským řezem? Žena přijde ráno nalačno, po absolvování všech přijímacích pohovorů v porodnici dostane klystýr, který je u císařského řezu víceméně nutný k vyprázdnění a takzvanému splasknutí střev, aby se zabránilo jejich poranění. Na operačním sále následuje anestezie a operace může začít. Řez se dnes prakticky všude provádí příčně, je zhruba dvanáct centimetrů dlouhý a dva centimetry nad úrovní, v níž je možné vyhledat stydkou sponu

(chrupavčitá spojka mezi stydkými kostmi). K řezu od pupíku směrem dolů se přistupuje pouze ve výjimečných situacích - například ve chvíli, kdy se k císařskému řezu připojuje další operace, třeba revize dutiny břišní po úraze. Miminko se dostane ven zhruba za jednu až tři minuty, to závisí na okolnostech a zkušenostech operatéra. Samotný zákrok netrvá příliš dlouho a jizva po něm zůstává minimální, časem vybledne. "Zázitek ze spontánního porodu má určitě význam pro matku i pro dítě, ale za předpokladu, že porod probíhá bez komplikací," vysvětluje Jozef Záhumenský, vedoucí lékař perinatálního centra Gynekologicko- porodnické kliniky Fakultní nemocnice Na Bulovce. "Důležité je i zdravotní hledisko. Při průchodu porodními cestami dítě přirozeně vytlačí plicní tekutinu, u císařského řezu tuto možnost nemá. V plicích mu zůstává plodová voda a je třeba ho pečlivě sledovat."

Zažití dělohy a břišní stěny trvá zhruba 45 minut. Komplikace v případě císařského řezu nehrozí jen bezprostředně při operaci, ale především během následujících těhotenství, kdy je třeba počítat s potížemi při otěhotnění, možným rizikem potratu a především s rizikem prasknutí dělohy. To všechno jsou věci, o kterých ženy požadující císařský řez většinou nemají ani ponětí.

"CÍSAŘ" PRO CELEBRITU

Císařský řez na přání rodičky náš právní řád zatím nezná, v praxi to ale leckde funguje. I když se o tom otevřeně nemluví. "Lékaři mezi sebou přiznávají, že především celebritám císařský řez udělají a nějaký medicínský důvod si napíší. Je to pro ně možnost, jak se vyhnout pozdějšímu obviňování z chyb u porodu, případně nepříjemným spekulacím v médiích. V nich často dostává prostor k vyjádření pouze jedna strana, protože lékař ve snaze zachovat lékařské tajemství mluvit nesmí. Problém tak samozřejmě padá na jeho hlavu. Porod císařským řezem u nás podle statistik České gynekologicko- porodnické společnosti tvořil v roce 2006 celou pětinu porodů, a toto číslo pořád roste. Záleží samozřejmě i na porodnici. Některé ve svých statistikách uvádějí údaje kolem 30 %, jiné méně než 10 %. Celosvětově však čísla ve statistikách evidujících počet porodů provedených "císařem" stále rostou.

POHODLNOST ŽEN

Porodů císařským řezem přibývá především kvůli zvyšování počtu indikací. Jinými slovy - už nerodí hlavně mladé a zdravé maminky v ideálním porodním věku, ale kariéristky po třicítce. Přibývá žen po umělém oplodnění nebo po císařském řezu, nesmíme opomenout ani ženy obézní či těhotné s nejrůznějšími onemocněními. Zanedbatelný není ani společenský tlak na porodníky, kdy jsou i při nezaviněných komplikacích vystaveni rostoucímu počtu stížností a trestních oznámení, což mnohé z nich motivuje k alibistickému přístupu k indikaci císařského řezu. A připočítat musíme i pohodlnost žen, které stále víc hovoří do médií o tom, že chtějí porod ulehčit, a proto si přejí porodit císařským řezem. Přitom jde o operaci, která má jasně stanovené medicínské důvody, proč ji provádět. Že se nakonec v praxi provádí i u matek, u kterých je realita do medicínských důvodů pouze zaobalená, to je věc jiná.

"Císařský řez na přání matky znamená, že pro něj neexistuje žádná medicínská indikace, tedy že si zcela zdravá rodička bez jakýchkoli komplikací přeje ukončit těhotenství operací," říká Jozef Záhumenský.

On sám se s takovým přáním budoucí rodičky ve své praxi ještě nesetkal. Nicméně se denně potkává se ženami, které mají miminko v břiše uložené hlavičkou nahoru. Česká gynekologicko- porodnická společnost sice v takovém případě přesně udává okolnosti, za jakých je možné

porodit dítě spontánně, a kdy by lékař měl přistoupit k císařskému řezu, ovšem když rodička trvá na "císaři", ačkoli by mohla родit spontánně, lékaři ho provedou. Jedná, nebo nejedná se v takovém případě o císařský řez na přání? A co situace, kdy je žena drobná, a nosí v sobě hodně velké dítě, takže nakonec na vlastní žádost také ulehne na operační sál?

BOJÍM SE PORODU

"Je mi přes třicet, jsem šťastně vdaná, mám skvělou rodinu, hromadu zvířat a báječnou práci. Chybí mi jediné. Dítě. Problém je v porodu, přesněji řečeno v mé panické hrůze z něj." Internet nabízí tisíce podobných příběhů, zaslechli byste je i v ordinacích Aleše Tomana a Jozefa Záhumenského. Právě strach ze spontánního porodu je hlavním důvodem, proč si ženy přejí přivést dítě na svět "císařem". "Není to jen strach z bolesti. Mnoho žen má obavy z možných komplikací a domnívají se, že císařským řezem lze většinu z nich předejít. Když zjistí, že je to složitější, a dovědí se i o rizicích a nevýhodách, mnoho z nich své rozhodnutí změní. Jiným problémem jsou traumatické zážitky z minulých porodů. "Tam, kde skutečně došlo k závažným komplikacím, kterým lze císařským řezem předejít, bych nejspíš operativní porod sám doporučil," tvrdí Aleš Toman. S tímto přáním se ale nesetkává tak často, aby mohl jednoznačně charakterizovat skupinu žen toužících po operaci. Má však pocit, že převažují vzdělané ženy s úspěšnou kariérou, které nejsou zvyklé ponechat nic náhodě a chtějí mít všechno pod kontrolou. Jozef Záhumenský přičítá strach ze spontánního porodu nedostatečné nebo špatné komunikaci v rodině a " nepoznaným obavám", kdy ženy otěhotněly neplánovaně nebo čekají dítě s partnerem, kterého nepovažují za toho správného otce svých dětí. " Slyšel jsem už i o narcistních motivech, kdy se ženy obávají, jak budou u spontánního porodu vypadat," říká Jozef Záhumenský. " Časté jsou příklady vysoce postavených manažerek, které se odmítají podvolit pokynům porodníka a raději volí operaci, než by se nechaly komandovat lékařem."

Jozef Záhumenský vypráví jednu zajímavou historku: Lékaři trpělivě rozmlouvali císařský řez rodičce, která se bála bolesti a měla obavy o svůj pozdější sexuální život. Už ji téměř přesvědčili, ale najednou začala spontánně rodit. Jenže byla tak vystresovaná, že se porod zasekl a nebylo možné ho dokončit. Muselo dojít na císařský řez.

Má tedy vůbec smysl s nějakým přemlouváním začínat? Nebylo by lepší uvažovat o tom, že má císařský řez na přání v indikacích své místo?

NEDOSTATEČNÉ POUČENÍ

"Kde není k operaci důvod, operovat by se nemělo," tvrdí Aleš Toman. Nutné je však podle něj pozastavit se právě u důvodů, které je třeba pečlivě zvažovat, a operační porod s rozvahou indikovat. I některé porodnické autority považují za legitimní důvod k císařskému řezu velký strach z normálního porodu. A právě tady se podle lékaře otevírá prostor pro u nás zatím zanedbávaný segment péče - psychoterapii, rodinnou terapii a kvalitní předporodní přípravu. S Jozefem Záhumenským se Toman shoduje v tom, že mnoho žen žádajících císařský řez přichází s naprosto zkreslenými informacemi. Jozef Záhumenský je dokonce přesvědčen, že každá žena, která si přeje rodit " císařem", nebyla o porodu dostatečně poučena. Argumentuje výsledky výzkumu finských porodníků. Z celkového počtu žen, které ve 26. týdnu těhotenství plánovaly podstoupit operaci, nakonec na základě psychoterapie 60 % porodilo spontánně. Ženám by proto doporučil, aby vyhledaly předporodní kurzy.

Velký problém současného českého porodnictví spatřuje Jozef Záhumenský také v tom, že ženy nemají možnost výběru lékaře, pod jehož vedením absolvují spontánní porod. V praxi to sice funguje, ale obě strany přiznávají, jak je to potupné, dávat a brát peníze za cosi, co je v zahraničí naprosto běžné. " Když si pacientka zaplatí lékaře, kterému důvěřuje a kterého osobně zná, rozhodne se pro spontánní porod," vysvětluje Jozef Záhumenský.

" Za přítomnosti zvoleného lékaře rodí ženy jednodušeji. Mají k lékaři důvěru, a tím i nízkou hladinu adrenalinu, který tlumí porodní činnost. Studie v takových případech prokázaly rychlejší průběh porodu, nižší spotřebu léků, nižší procento císařských řezu i lepší stav novorozenců," dodává Záhumenský.

I když za nejbezpečnější a nejšetrnější variantu příchodu člověka na svět považuje přirozený porod, jeho mottem je maximálně spokojená rodička. Takže se při rozhodování snaží brát její přání v úvahu, ne však za cenu porušování oprávněných lékařských postupů. Způsob vedení porodu je v ideálním případě dílem společného rozhodnutí pacientky a lékaře. Porod není vážná nemoc. Porod je začátek nového života, u kterého se vzhledem k vývoji člověka primárně předpokládá přirozenost. Rodička by určitě měla mít právo volby, jakým způsobem má její dítě přijít na svět. Jenže se z toho stává zbytečně nebezpečná móda.

11.)

Název: Rodila bych jedině doma

Zdroj: Lidové noviny

Datum: 25.10.2008

Ročník: 21

Číslo: 252

Chcete přivést dítě na svět v porodnici, nebo doma? Kateřina Radilová (29) si vyzkoušela obojí. Po prvním porodu v nemocnici si říkala: další dítě ani zanic. Přesto to zkusila, ale měla podmínku: родit bude doma. Matka Elišky (2,5 roku) a Matyáše (3 měsíce) tvrdí, že takový porod by si zopakovala hned.

Porodní bolesti přišly na Kateřinu Radilovou nečekaně, čtrnáct dnů před stanoveným termínem. "Než jsme vyrazili do pražské porodnice, pěkně jsem se přes den prospala. To se asi tělo připravovalo na ten výkon. Byla jsem opravdu nabuzená," vypráví Katka o porodu svého prvního dítěte.

"Hned po příjezdu mi ale bez vysvětlení vnutili plegomazin (lék na uklidnění - pozn. aut.). Měla jsem silné kontrakce, a tak jsem pilulku spolkla, i když normálně žádné prášky neberu. Úplně mě to zfetovalo a dalších dvanáct hodin jsem se snažila tu malátnost překonat. Nemohla jsem se do toho ponořit a dítě ‚pustit‘."

Rušilo ji i to, že zdravotníci jí neustále dělali monitoring. Něco se jim nezdálo a šeptali si o tom v rohu místnosti. Katčin manžel Lukáš (28) rozhořčeně popisuje situaci: "Přišla sestra, zatřásla s monitorem, tak se ptám: ‚Co se děje?‘ Ona na to: ‚Nic, v pohodě!‘" Po nekonečném šuškáni lékařů kvůli něčemu, co Lukášovi popsali jako "nic", najednou Kateřinu bleskurychle odvezli na sál,

píchl jí oxytocin (hormon vyvolávající porod - pozn. aut.) a ona porodila dceru Elišku, jíž je dnes dva a půl roku.

Porod proběhl bez větších problémů. "Doktorka i sestřičky byly milé a nechaly mě s dcerou krásných pár minut spočinout tělo na tělo. Jenže potom malou odnesly, umyly a daly do inkubátoru. Prý na zahřátí," vzpomíná Kateřina. Může být malému miminku snad někde lépe a tepleji než u maminky pod peřinou, když jsou oba v pořádku? - ptala se. Dostalo se jí vysvětlení, že tak prostě zní předpisy.

Podle rozpisu probíhalo i kojení a následné vážení. Novorozeně je nutné vzbudit, za velkého řevu svléknout a obléknout, a to vše i pětkrát denně. "Spíš jsem potřebovala ukázat, jak mám vlastně kojit. Protože byl v porodnici velký frmol, sestřička na mě měla čas až druhý den, a to už jsem měla rozkousané bradavky," vybavuje si Kateřina pobyt v porodnici. Na zážitky, které si odtamtud odnesla, si vzpomněla znovu zhruba před rokem, když zjistila, že je opět těhotná.

Cesta do neznáma "Začala jsem vážně uvažovat o porodu doma. Lukáš měl sice obavy, abychom něco nezanedbali, ale já věděla své. Neuměla jsem mu vysvětlit, že mi všechna ta ‚musíte‘ víc berou, než dávají. Že mě vyčerpávaly už nutné kontroly během těhotenství, kdy jsem musela dojíždět do města a pokaždé tři až čtyři hodiny čekat v různých čekárnách na vyšetření krve, moči, měření tlaku i ultrazvuk," popisuje Kateřina, co ji přivedlo k nápadu, že své druhé dítě porodí doma.

Dřívější vlažný zájem o takzvané přirozené porody byl teď na denním programu rodiny Radilových. Do rozhodování se zapojil i Lukáš. "Když jsem se do toho trochu dostal a vstřelil všechny ty filmy a knihy, uvědomil jsem si, že riziko je maličkaté a že nemocnice je kousek. Ve srovnání s tím, co musela manželka podstupovat v nemocnici, byla volba jasná." Nejsilnějším motivem k domácímu porodu byla pro oba možnost být s novorozenětem po celou dobu a zajistit, aby jeho první okamžiky na tomto světě byly co nejpřirozenější. "V nemocnici mají vzorové tabulky, do kterých se musíte napasovat. Chovají se tam k rodičkám jako k nemocným, k čemuž je, uznávám, nutí zavedený systém. Porod ale přece není nemoc," kroutí hlavou Lukáš. Souhlasí s názorem podpůrců přirozených porodů, kteří tvrdí, že pokud těhotenství probíhá bez problémů, měla by mít nastávající maminka na výběr: nemocnice, nebo domácí prostředí. Komplikace totiž rozhodně není standard, který by doprovázel každý porod.

Rozhodnutí přivést druhé dítě na svět doma padlo. Teď bylo třeba sehnat spolehlivou porodní asistentku neboli dulu. Katka ji našla přes známou, která také rodila doma, a úspěšně.

"S porodní asistentkou jsem se cítila uvolněně. Nebyla pro mě hloupou autoritou. Byla prostě lidská a já jí věřila." Měnící se polohy miminka rozpoznává asistentka jen podle hmatu. Žádné přístroje, žádný ultrazvuk, žádné dojíždění do okresní nemocnice. Zároveň provádí ostatní standardní vyšetření a postupně navazuje bližší kontakt s maminkou.

Katce pomohla zvládnout i její největší strach, který se dostavil dva týdny před porodem: jak zvládne obě děti. "Každá maminka může mít různé strachy a v nemocnici či v poradně to většinou nikoho nezajímá," vysvětluje Katka. Porod začal, a asistentka nikde. Do poslední chvíle si Katka plánovala přesun do nemocnice, pokud by se doma necítila bezpečně. Když vypukly kontrakce, čekala společně s Lukášem, Eliškou a aromalampou, jak budou pokračovat. V obýváku už byla připravena matrace a porodní míč a Lukáš vařil polévku.

"Pak jsem cítila, že to na mě jde, i když ještě neodtekla plodová voda, a zavolala jsem asistentce. Jenže ona měla ordinální hodiny a nemohla přijet," váhavě říká Kateřina. Naštěstí předem na takové riziko myslela. Už na začátku příprav si domluvila náhradní asistentku. Žen s tímto povoláním totiž u nás moc není, a jsou proto velmi vyčerpány. I náhradní asistentku naštěstí trochu znala, takže to pro ni nebyl cizí člověk.

"Byla moc milá a snažila se mi poslední chvíle před porodem co nejvíc ulehčit. Vysvětlila mi, jak mám kroutit pánvi ve stoje, aby se mi ulevilo při kontrakcích, nebo mi kladla ruce na břicho tak šikovně, že jsem se rázem cítila nejmíň o polovinu lehčí," vypráví Kateřina.

"Pár hodin před porodem byla žena úplně v pohodě - trhala bylinky do šťávy a trochu poklízela. Neuvěřitelný rozdíl oproti porodnici, kde nemohla absolutně nic," popisuje chvílky před porodem její manžel Lukáš. On sám šel mezitím uspat malou Elišku.

"Najednou povídám asistentce: skočte si rychle do auta pro věci, je to tu," vybavuje si Kateřina poslední chvíle. Asistentka uháněla k autu, zatímco se do toho partneri pustili - ano, oba. Katka začala родit velmi rychle, jen litovala, že to nestihla do vany. Než se asistentka vrátila, už tvořili s Lukášem sousoší, zapřeni do sebe na gauči.

Pokračování na straně II Rodila bych jedině doma

Dokončení ze strany I

Ona: "Kousala jsem ho do ucha." On: "V porodnici je úkol otce pouze nepřekážet. Doma jsem cítil tu energii, prožili jsme to spolu. Po porodu se šla Kát'a osprchovat a já dostal tu Boží bytůstku na holé břicho. Syn vůbec nekřičel jako děti v nemocnici, spíš vrněl. Bylo to úžasně emotivní," popisuje Lukáš chvíle otcovského štěstí.

Katka, Lukáš, právě narozený Matyáš a Eliška, kterou probudili, prožívali následující tři hodiny něco, na co nikdy nezapomenou. "Stále před sebou vidím, jak se Elišce rozsvítil obličejíček, když vstala a řekla: Já, já mám brášku," říká s dojetím Lukáš. Kateřina byla obklopena svými nejbližšími, byla ve známém, milém prostředí a to je podle ní pro klid a vyrovnanost před a při porodu to nejdůležitější.

Mezitím dorazila i první asistentka a společně s tou "náhradní" se postaraly o vše potřebné. Když dotepala pupeční šňůra, nechaly Lukáše, aby ji přestříhl, společně s ním otřely miminko, uklidily a připravily ležení. V porodnici by se dítě ještě mylo, ale porodní asistentky to nedělají. "Kůže novorozeněte je pokryta mázkem, který ji chrání před různými škodlivými vlivy okolního prostředí. Byla by hrozná škoda ho o tohle ochudit," vysvětluje Kateřina, již takový přístup vyhovuje. "Bezprostředně po prvním porodu jsem byla přesvědčená, že další dítě rodit nechci, a dokonce jsem přemýšlela o adopci. A teď po porodu Matyáše? Šla bych rodit okamžitě znovu," uzavírá spokojená matka dvou dětí.

Souboj mezi stahy Našemu rozhovoru naslouchala i nastávající maminka Marie Rumlenová (28), lektorka cvičení a tance pro těhotné a po porodu. I ona má v úmyslu přivést své druhé dítě na svět v domácím prostředí. "Mám sice vybranou nemocnici, kam bych případně mohla jet," vysvětluje Marie svůj plán, ale dodává: "To, že se kdykoli může stát cokoli, je mýtus. Příroda nezařídila porod tak, aby se v jednom momentu zvrtil v katastrofu. Kdybych tomu nevěřila, nemohla bych rodit doma."

Podle Marie je porod stejný biologický proces jako třeba vylučování nebo zažívání. Po druhé světové válce se kvůli riziku přesunul do nemocnic a z rizika se stalo pravidlo, které se drží zuby nehty dodnes. "Copak lékaři vědí lépe než já, jak se cítím?" dodává.

Na první porod si přesto doma netroufla. Dceru přivedla na svět v porodnici ve Vrchlabí, která byla známá tím, že umožňovala přirozené metody porodu. Před časem byl však její provoz pozastaven, a proto se nyní chystá přivést další dítě na svět doma. Žádná jiná nemocnice jí prý totiž neumožní porodit tak, jak sama chce. "Nechci se s někým přít o to, co chci, mám a musím, mezi 55. a 56. stahem," zdůvodňuje své rozhodnutí Marie. Ženy jsou podle ní před porodem snadno manipulovatelné a často mávnou rukou nad čímkoli, co jim kdo dá.

Aby bylo vyprávění úplné, počkala jsem si, jak to s Marií dopadne. Jestli třeba nakonec přece jen nevyužije služeb jedné z porodnic.

"Anežka vyklouzla doma do vany jedné bouřkové srpnové noci. Byla jsem překvapená, že je venku tak rychle, ale přesto to byla docela práce," říká Marie druhý den po porodu. Dveře bytu mi přišla otevřít velmi pružně sama. "Je to, jako když lezete na vysokou horu, ale nemůžete si sednout na kámen a dát si svačinu. Tedy máte na to minutu mezi stahy," dodává se smíchem.

"Úžasné bylo, že jsem si v klidu vydýchala ten proces mezi tím. Nic se neděje a Porodem. Nemusela jsem si balit tašky, přesouvat se z místnosti do místnosti a vnímat cizí lidi. Měla jsem svou intimitu, svého muže a pečující odbornici," vypočítává, v čem jí porod doma vyhovoval víc než v nemocnici.

Jistě by se daly najít i příběhy, které neskončily tak pozitivně. Zdá se ale, že dnešní ženy jsou rády, že mají alespoň na výběr. Že by byly pryč časy, kdy matka z rodiny na pár dnů zmizí a vrátí se zpátky s uzlíkem?

12.)

Název: Je porod doma hazard?

Zdroj: Mladá fronta Dnes

Datum: 06.08.2009

Ročník: 20

Číslo: 182

Je porod doma hazard?

V Podolí leží ve vážném stavu chlapec, který přišel na svět doma. Dopadlo by to stejně i v porodnici?

Případ, kterým se začala zabývat i policie, znovu otevřel otázku, zda jsou domácí porody nebezpečný hazard, nebo jen zajímavá mediální kauza v případě, že špatně skončí. Vždyť i v porodnici se rodí děti, které bojují v prvních dnech o život. A někdy neúspěšně.

Stojím v prostorné hale před porodními boxy pražské podolské porodnice. Připomíná to tu kulisy amerického seriálu o lékařích. Pastelové barvy na zdech, recepční pult a gauče se stolem vedle něj by mohly klidně stát i v hotelové recepci. Nakouknu do porodního boxu. Vypadá jako

moderní garsonka. Když staniční sestra Miluše Pirohaničová říká, že tu má žena spolu s nastávajícím otcem nebo dulou (pomocnice rodičky, pozn. red.), kterou si pozve k porodu, naprosté soukromí, napadne mě vtip. S nastávajícím otcem nebo s manželem. Nechám si ho ale pro sebe

"Máte to tu pěkné," vyslovím nahlas směrem k Aleně Měchurové, vedoucí porodního sálu, kde se ročně narodí bezmála pět tisíc dětí. "No, vidíte a někteří zastánci domácích porodů se snaží vytvořit dojem, že tu snad matkám a dětem škodíme," povzdechne si lékařka.

Podle ní matka chlapce narozeného doma dobrovolně riskovala. Z jejích slov je cítit stesk nad spory, které mezi sebou v Česku vedou porodníci a některé soukromé porodní asistentky. Stesk nad spory o to, zda jsou domácí porody přirozenou alternativou porodů vedených lékaři. Nad spory, kde proti sobě stojí argument "porod není choroba, nýbrž přirozený proces, do kterého ve většině případů není třeba nijak zasahovat" a názor, podle něhož "se mohou dítě i matka vždy dostat do vážných problémů, které doma není čas vyřešit".

Soukromá porodní asistentka Ivana Königsmarková je přesvědčená, že zdejší porodnice přistupují k rodící ženě jako k nemocné.

Nejsou nemocné, jsou těhotné "A to je špatně. Porod je přirozený děj, který není nutné nijak ovlivňovat. Samozřejmě za předpokladu, že je žena zdravá a těhotenství probíhá normálně. V Česku se každé těhotenství považuje za chorobu, kterou je třeba léčit," říká mi chvíli před tím, než dorazím do Podolí, v telefonu. "A když už nastanou komplikace, což je velmi výjimečné, je čas dojet do porodnice," hájí svou profesi.

"Není čas," kontruje Alena Měchurová, když argumentuji slovy porodní asistentky. Pokud se porod zkomplikuje a dítě trpí například nedostatkem kyslíku, mělo by se podle ní narodit do patnácti minut. Jenže představte si situaci, že žena rodí kupříkladu v pátém patře sídlištního domu. Několik minut potřebuje porodní asistentka k rozhodnutí, zda volat záchranku, ta přijede do deseti minut. Další několik minut bude trvat, než ženu v bolestech odvedou nebo snesou do sanitky, a další minuty pojedou ucpaným městem nebo po okreskách. Tohle se nedá stihnout za čtvrt hodiny. "Ani u sebezdravější ženy nikdo dopředu nedokáže odhadnout, jestli porod proběhne bez komplikací," dodává Alena Měchurová. Několik procent dětí má kupříkladu omotanou pupeční šňůru kolem krku. U některých takovým způsobem, že to při porodu nevytvoří žádný problém. Ale jindy to znamená velmi vážnou potíž. "A to se předem zjistit nedá," konstatuje Alena Měchurová. Dopředu nelze předvídat ani to, jestli nebude mít po porodu problém i matka. Například silné krvácení, které může být smrtelně nebezpečné. Jak říká, na rozdíl od obývacího pokoje, má v porodnici žena za zády připravený tým odborníků. Takže kdo to rodí doma? Nezodpovědné, snad i trochu hysterické ženy, které kvůli vlastnímu pohodlí a možná i póze riskují život svůj i svého dítěte? Nebo ženy, které považují porod za přirozený a nejdůležitější okamžik v životě, u něhož, je-li vše, jak má být, není lékař zapotřebí? Ekonomka Markéta, která nechce uvádět své příjmení, přivedla na svět doma obě své děti, tříletou Barboru a ročního Martina. "Považovala jsem nejdřív ženy, které rodí doma, za riskující blázný. A sháněla jsem porodnici, která by mi vyšla vstříc," přiznává. Dnes říká, že kdyby měla porodit ještě další děti a věděla, že těhotenství probíhá bez komplikací, udělala by to znovu stejně. Tedy doma, se svým partnerem a porodní asistentkou.

"Oba porody byly úžasný zážitek. První trval zhruba dvanáct hodin, druhý tři. Neměla jsem bolesti, jen jsem cítila, že tělo pracuje. Nepotřebovala jsem, aby mi někdo říkal, co mám dělat.

Řídila jsem se intuicí. Šest hodin po porodu jsem už stála se synem v šátku na břicho u sporáku a pekla kuře, bylo mi nádherně. Od začátku jsem cítila k dětem neskutečně silný vztah. Obě jsou velmi klidné," vypráví.

Radka Synková, rovněž matka dvou malých dětí, naopak o porodu doma neuvažovala ani vteřinu. "První porod byl obtížný. Neměla jsem sílu tlačit, syna museli nakonec vytáhnout pomocí kleští. Druhý už proběhl hladce. Nedám na porodnici dopustit," říká. A na otázku, jestli prožívala po porodu euforii, skoro vykřikne. "To víte, že ano, a jakou. Tedy u druhého syna. Protože po prvním jsem byla tak vyčerpaná, že si chvíli po narození vůbec nepamatuju."

Radka Synková měla od začátku jasno. Lékařům neměla důvod nedůvěřovat. Navíc si pochvaluje, jak se služby v porodnici zlepšily. "Nedá se to srovnat s dobou před pěti lety, když jsem rodila poprvé," říká.

Co ale obrátilo "na víru" v jedinečnost domácího porodu Markétu? Osobní zkušenosti s lékaři a nemocnicemi. Jako malá strávila mezi nimi hodně času. "Cítila jsem se jako věc, o které rozhodují jiní. A řekla si, že už tenhle pocit nechci zažít. Jsem individualistka, chci mít věci pod kontrolou," uvádí.

Statistiky, statistiky...

Druhým "pro" byly statistiky. Paradoxně. Protože právě se statistikami o domácích porodech je u nás potíže. Neexistují ty, které by vypovídaly jen o plánovaných domácích porodech, tedy nikoli těch, kdy žena prostě porodí doma nebo na ulici, protože to do nemocnice nestihne.

"Jenže já jsem studovala materiály ze zahraničí. A nakonec jsem zjistila, že riziko, že se něco stane, je prakticky stejné," vysvětluje. Mimo jiné čerpala z americké studie, která sledovala téměř pět a půl tisíce žen, které se rozhodly родit doma. Vyplývalo z ní, že děti narozené doma umírají stejně často jako ty, které přišly na svět v porodnici. "A do porodů, které začaly doma, ale skončily v nemocnici, lékaři nemuseli tak často zasahovat a končit je císařským řezem, kleštěmi nebo nástřihem hráze," doplňuje.

Vedoucí pediatr podolské porodnice Zbyněk Straňák je naopak přesvědčen, že tuzemská čísla, která jsou k dispozici, jasně ukazují, jak jsou domácí porody riskantní. "Podle expertních odhadů připadá na tisíc domácích porodů deset až dvanáct úmrtí novorozenců. V porodnicích umře do 28 dnů po porodu 1,74 všech dětí a 0,2 pokud do statistiky zahrneme děti s porodní vahou dva a půl kilogramu a vyšší," říká.

Na stránkách Unie porodních asistentek visí jiné informace. Ročně podle nich zemrou v českých porodnicích na čtyři stovky novorozenců, tedy zhruba necelí čtyři na jeden tisíc narozených. A deset matek k tomu. Údaje o tom, kolik dětí zemřelo přímo při plánovaných domácích porodech, jsem tu nenašla.

Jen čísla z dotazníkového průzkumu, v rámci kterého odpovědělo patnáct porodních asistentek a devadesát rodičů. A z nich jsem vyčetla pouze to, že z 259 plánovaných domácích porodů jich pro komplikace skončilo v nemocnici 38

Jaká je tedy odpověď na otázku, zda je domácí porod hazard? Každé narození je jedinečné. Žena, která se rozhodne přivést na svět dítě doma, se dobrovolně vzdává jistoty rychlé pomoci, když se

dostane do potíží. Dobrovolně mění tuto jistotu za možnost sama rozhodovat a za víru, že bude dítěti v jejích rukách lépe než v náručí mnoha cizích, anonymních zdravotníků.

Zároveň by si měla umět bez emocí odpovědět na otázku, co pro ni představuje větší riziko. Zda to, že se porod doma zkomplikuje. Nebo možnost, že personál porodnice udělá chybu. Protože nést následky svých rozhodnutí bude jen a jen na ní.

Jak říká Markéta, která zažila pouze domácí porod: "Kdyby se mě někdo jiný zeptal, kde rodit, řekla bych mu, aby šel do porodnice. Protože už jen to, že se ptá, ukazuje, že pro porod doma není zralý. Domácí porod totiž není věcí odvahy, ale sebedůvěry a hlubokého vnitřního pocitu."

13.)

Název: NEROŇTE DOMA!

Zdroj: Reflex

Datum: 15.07.2010

Ročník: 21

Číslo: 28

Reprezentativní studie domácích porodů ukazuje, že rození doma je HRUBOU NEZODPOVĚDNOSTÍ, která kvůli pohodlí matky zásadním způsobem zvyšuje rizika pro novorozené dítě. Každá matka, jež v Česku plánuje nesmysl jako domácí porod, by ale měla vědět, že pokud se při tom novorozenci něco špatného stane, půjdou rodiče sedět.

KDYŽ JSEM PŘED ROKEM udělal ostře konfrontační rozhovor s nejnámější českou propagátorkou domácích porodů, sesypal se na mě déšť dopisů, že jsem hulvát, idiot a že domácí porody jsou dobrou alternativou českým porodnicím.

Podle mého názoru je nesmyslnost domácích porodů zjevná i pro laika. Jakýkoliv proces, při kterém může dojít ke zdravotním komplikacím, přece musí být bezpečnější, pokud se odehraje v bezprostředním dosahu všech lékařských přístrojů určených k oživování a přístrojovému dýchání. Když při domácím porodu, u něhož je přítomna pouze porodní asistentka, ale chybí lékař a resuscitační přístroje, selže dýchání nebo srdce, musí se nejprve novorozenec dopravit do špitálu, kde ho můžou začít oživovat s pomocí přístrojů třeba až po patnácti či dvaceti minutách. Dřív se to do nemocnice od domácího porodu prostě nestihne. Přesto v Česku existuje několik nadšených propagátorek plánovaných domácích porodů. Předvádějí se v ženských časopisech, v nichž stavějí vzdušné zámky o bezproblémovosti domácího rození, a důsledně nevedou žádné statistiky doma plánovaných porodů (které bohužel nevede ani příslušné ministerstvo), takže není snadné jim jejich bludy vyvracet. Tyto aktivistky a porodní asistentky, jež mnohdy pravděpodobně trpí komplexem, že nevystudovaly medicínu, vytvářejí takový veřejný tlak ve prospěch domácích porodů, že se z nich stává jakási alternativní móda. A to přesto, že při domácím porodu, při kterém asistovala naše nejhlasitější domorodička Ivana Königsmarková, došlo k přidušení novorozence. Dítě nebylo při výpadku dechu včas rozdýcháno a bude mít celoživotně těžce poškozený mozek.

STUDIE EXISTUJE

Nyní britský deník The Guardian otiskl výsledky studie domácích porodů, jež je opravdu nepřekvapující. Publikoval ji American Journal of Obstetrics and Gynecology a výzkum porovnával výsledky 342 056 plánovaných domácích porodů a 207 551 plánovaných nemocničních porodů v Evropě i USA. V úplnosti potvrdil všechno, co napadne duševně zdravého laika, když se nad domácím rozením zamyslí. Ano, i podle vědecké studie je takové rození sice pohodlnější pro matku (nemusí do špitálu, mezi cizí lidi atd.), ale zato přináší výrazně zvýšené riziko pro novorozence.

Je samozřejmé, že pro odbornou veřejnost nepředstavuje studie nic zásadně nového. Česká gynekologická a porodnická společnost ve svém odborném stanovisku jednoznačně říká: "Mnohaleté snahy o propagaci vedení porodů v domácnosti vedené některými soukromými porodními asistentkami a laickými společnostmi jsou negativním jevem, který by mohl vést ke zvýšení komplikací, k nárůstu mateřské i novorozenecké nemocnosti i úmrtnosti. Argumentace zahraničními zkušenostmi je lichá – všechny země tolerující domácí porody vykazují horší výsledky perinatální péče než Česká republika, navzdory tomu, že doma probíhají pouze porody, kde je očekáván fyziologický průběh. Porody v domácnosti přinášejí zbytečná rizika jak pro matku, tak pro plod a nemohou vyvážit pochybné výhody domácího prostředí. ČGPS označila plánovaný porod mimo zdravotnické zařízení za postup v rozporu se současnými dostupnými poznatky lékařské vědy, to jest non lege artis." Studie však dává zcela zásadní nástroj proti aktivistkám, protože vychází ne pouze z postojů lékařů (jež domorodičky vždy označí jako neobjektivně zaujaté), ale z tvrdých a otřesných dat o poškozených dětech z domácích porodů.

Ve chvíli, kdy jsem se o studii dozvěděl, obrátil jsem se na ministerstvo zdravotnictví, jak to vidí s budoucností domácích porodů: "Vedení porodu je v České republice považováno za poskytování zdravotní péče, která je poskytována ve zdravotnickém zařízení, ovšem český právní řád porody doma v současné době nezakazuje, vůbec se k nim nevyjadřuje. Pokud jde o vedení porodů v domácím prostředí, není v prioritách ministerstva tuto oblast rozvíjet."

ZAHRANIČNÍ ZKUŠENOST

Doktor Aleš Novotný působí třicet let jako porodník v Německu a české boje o domácí porody mu připadají trochu směšné — západní Evropa vlnou módních porodů doma prošla již před lety a už ji má úspěšně za sebou. V osmdesátých letech minulého století, kdy doktor Novotný začínal jako porodník, se prý nejprve z přirozených porodů stala úplná ideologie, kterou si chtěli lékaři vzájemně odlákat pacientky. V průběhu dvaceti let se situace naprosto proměnila. Dnes se mezi lékaři dobře ví, že poškození pánevního dna, a především močová inkontinence mohou potkat doslova jakoukoliv ženu, jež normálně rodí, a to kdekoliv – každý jednotlivý vaginální porod zvyšuje riziko inkontinence o padesát procent. Dnes se předpokládá, že z pěti šedesátiletých žen, které rodily vaginálně, jsou zhruba čtyři inkontinentní.

Přesně se to neví, protože ženy o tom ještě dnes nechtějí příliš otevřeně mluvit. A tak v Německu nakonec došlo k tomu, že mnohé těhotné dnes vyžadují od samého začátku těhotenství plánovaně císařský řez. Což je přesně opačný pól spektra k domácím porodům. Nejzdravější novorozence má dnes Itálie, částečně i proto, že tam představují řezy asi čtyřicet procent příchodů dětí na svět. Skandinávie a Nizozemsko pomalu odpadají, protože jsou tam domácí porody časté. Riziko úmrtnosti ženy je při císařském řezu dvakrát až třikrát nižší než při vaginálním porodu. "Kdyby dnes na Západě na celém porodu nevisel ten obrovský ocas psychologizace a humanizace a šlo skutečně o čistou medicínu, měli bychom devadesát pět

procent primárních řezů, ty nejlepší děti a ty nejzdravější matky. A k tomu pět procent neplánovaných domácích porodů, kdy si žena stačí tak akorát lehnout, dvakrát zakucká a je to. Asistuje a dítě osuší manžel, matka nebo sousedka, v nejhorším případě udýchaný doktor nebo i sanitář ze záchranky, a pak jsou všichni hrdinové," říká nakonec doktor.

TOLIK AKTIVISTKY

Shodou okolností mám jednu známou, která se ve svých čtyřiceti letech, a proto, že je bezdětná, začala zajímat o domácí porody a propagovat je. Požádal jsem ji o komentář ke studii – co aktivistka řekne na tvrdá data? "Stejně je to všechno jen mocenský boj. Studie, co platí Unie porodních asistentek, jsou pro domácí porod, studie, co platí Unie gynekologů, zase pro nemocniční. Já ale nejsem zastánkyně domácích porodů. Já jsem zastánkyně přirozeného porodu. Mám za to, že medicína přeceňuje tělo a naprosto zanedbává psychologické potřeby matky a dítěte. Žena, která má konkrétní představu nejen o fyzickém, ale i o budoucím duševním zdraví svého dítěte, je pak vlastně dotlačena rodit doma. Domácí porody jsou minoritní záležitost, výzkumy kolem nich jsou sporné a můžeme se o ně hádat až do konce života. Není to totiž debata na základě argumentů, ale emocí. Problém je to, že lékaři asi nevědomě nebo z arogance moci a převahy vědeckého materialismu škodí dětem. Ty říkáš, že dítě se při domácím porodu může udusit, a asi máš pravdu. Ale já říkám, že během industriálního porodu v nemocnici může dítě zažít takové trauma, že ho to bude ovlivňovat celý život." Vyjádření mé známé ukazuje celou bídu aktivismu: Jak dojde na tvrdá data, aktivistka zapře i nos mezi očima. Rychlý ústup z jejich pozic však bohužel neznamená, že nebude nadále domácí porody propagovat – když u toho nebude nikdo seznámený s naší studií ... Aktivismus ve prospěch domácích porodů lze prostě chápat jako jeden z projevů hysterie, podobný třeba odmítání očkování u dětí nebo přesvědčení o existenci patogenních zón. Proto ostatně svou známou nejmenuji — chápu její vyjádření ne jako racionální postoj, ale jako iracionální projev nemoci, neurózy.

HAJME PRÁVA DÍTĚTE!

Porod doma z určitého úhlu pohledu může být považován za porušení práv dítěte. Podle článku 5 Úmluvy o lidských právech a biomedicíně lze jakýkoli zákrok v oblasti péče o zdraví, tedy i předem plánovaný porod doma, provést jen za podmínky, že k němu dotčená osoba dala svůj svobodný a informovaný souhlas. Získat předem informovaný souhlas dítěte o tom, že chce být rozeno doma, je samozřejmě nemožné. O jeho bytí a případné demenci z poškození mozku nedostatkem kyslíku podle sebe rozhoduje matka. Ptám se proto na ministerstvu, jestli není načase plánované domácí porody zakázat. Prý – vzhledem k tomu, že na ně nepamatuje legislativa, to momentálně možné není. Ale! Myslím, že jako prvnímú médiu Reflexu ministerstvo zdravotnictví sdělilo skutečnosti, že v budoucnu už nezodpovědným matkám v případě nějaké újmy dítěte domácí porod jen tak neprojde: "Ministerstvo zdravotnictví zjišťovalo i možnosti trestněprávní odpovědnosti nejen zdravotníků, ale i matek, které plánují porod doma. Rodiče lze podle tohoto zjištění postihnout pouze za následek, který vznikne v příčinné souvislosti s trestněprávně relevantním jednáním matky, které je bezprostředně spojeno s vědomou realizací porodu v domácích podmínkách, tedy mimo odborné zdravotnické pracoviště. Matka je pak podle účinného trestního zákona trestně odpovědná za způsobený následek, který zavinila. Pro právní kvalifikaci je pak důležitá forma zavinění – nedbalost či úmysl. Odpovědnost dalších osob, případně zúčastněných u porodu, se posuzuje podle jejich jednání v příčinné souvislosti s následkem, které je trestněprávně relevantní a je kryto jejich zaviněním. V úvahu přichází naplnění skutkových podstat trestných činů neposkytnutí pomoci, ublížení na zdraví, popřípadě

vražda novorozeného dítěte a vražda." Takže domorodičky, jež se rozhodnou rodit doma, by si při rozmyšlení svého kroku měly uvědomit, že v případě jakékoliv nepředvídané události ohrožující zdraví jejich dítěte mohou skončit za mřížemi.

TEXT JIŘÍ X. DOLEŽAL

14.)

Název: ORGASMICKÝ POROD?

Zdroj: Reflex

Datum: 06.11.2008

Ročník: 19

Číslo: 45

ČESKÉ PORODNICE týrají těhotné ženy. Lékaři v nich je ládují klystýry, vyholují jim přirození a psychicky s nimi manipulují, jen aby mohli vykonávat škodlivé zásahy, pro vlastní potěšení. Zarputile odmítají nejnovější poznatky vědy jen proto, aby nemuseli upouštět od svých totalitních praktik.

Žena vše musí jen tiše vytrpět. Ozve-li se, stejně jí šovinisté v bílých pláštích nevyjdou vstříc. Při poslechu těchto a podobných stesků aktivistek snažících se změnit české porodnictví má člověk pocit, že děti se u nás rodí v něčem, co připomíná koncentrační tábory. Pohár trpělivosti se stavem českého porodnictví přetekl dokonce do té míry, že uvědomělé ženy, a především jejich porodní báby svolaly protestní shromáždění před budovu ministerstva zdravotnictví.

DĚTI ODNÁŠEJÍ VŠUDE!

Je středa, začátek října, a před ministerstvem se šikuje okolo dvou set rozhořčených žen, většinou na mateřské dovolené. Mužů přišlo pět. V rukou třímají transparenty s hesly: Porod patří matkám nebo Svoboda volby. Mezi přítomnými chodí "těhotná obryně" na chůdách a na zemi je vyhrazen improvizovaný odpočinkový porodní kout, v němž si hrají děti. Demonstrace ze všeho nejvíc připomíná pouliční jesle se školkou dohromady. Prakticky každá žena je vybavena minimálně jedním dítětem, nebo alespoň těhotenským břichem. "Za posledních patnáct let se péče o těhotné ženy výrazně zhoršila," vysvětluje mi Ivana Königsmarková z Unie porodních asistentek a vlajkonoška odporu proti panující lékařské zvůli. Podle ní, jakmile není žena dostatečně informovaná, a hlavně bojovná, čeká ji hned po příjezdu do porodnice klystýr, vyholení přirození a jiné drastické metody lékařského mučení. Se stavem českých porodnic není spokojena ani Mirka, která dorazila se svými dvěma dětmi z Plzeňského kraje. "Lékaři se chovají jako bohové v bílých pláštích. Když jim žena předloží své požadavky, odmítnou se s ní bavit. Mně samotné nebyli schopni dát najevo respekt, a to jsem silná žena," zuří a při tom se snaží lapit své pobíhající potomky. Jiná aktivistka mi nabízí podepsání petice za "Normální porod". Vysvětluje mi, že se v Česku běžně po porodu odnášejí děti matkám a ty je nemohou vidět mnoho hodin. "Vám dítě museli taky odnést," obrací se směrem k mé malé půlroční dceři, kterou jsem vzala na demonstraci s sebou. Po pravdě odpovídám, že dítě mi nikdo nikam neodnášel. "To není vůbec možné, děti přece odnášejí všude," diví se korpulentní dáma středního věku a dodává, že jsem

nejspíš zažila zázrak, jenž se ale přitom každý den děje téměř v každé české porodnici. Po důvodech účasti na demonstraci se ptám také Pavly, zhruba třicetileté maminky s dítětem v šátku. Sama kupodivu žádné trauma v porodnici nezažila. "Ke mně se chovali moc hezky, všechno mi vysvětlili a malou jsem měla pořád u sebe," říká. Přesto je přesvědčena o tom, že všude jinde se k ženám chovají hnusně a ony to musí nedobrovolně snášet. Demonstraci zorganizovaly organizace Hnutí za aktivní mateřství, Unie porodních asistentek, jež ale sdružuje jen asi padesát porodních bab, tedy pouze zlomek z celkového počtu, Aperio - společnost pro zdravé rodičovství, A- centrum a Česká asociace dul. Co vlastně českým porodnicím vytýkají? "To, že ženě pořád něco nutíme. Říkáme jí: teď rod'te, teď nerod'te, a když se nám něco nezdá, hned jí pícháme nějaké léky, aniž bychom se jí zeptali, zda je vůbec chce," zlobí se Königsmarková. Rodičkám jsou podle ní nuceny umělé léky na bolest, i když je samy odmítají. Příkladem toho je nabízení "škodlivé" epidurální analgezie. Vůbec nejčastěji používanou frází protestujících žen ale je, že lékaři dostatečně nerespektovali jejich osobnost s celou její energií a ženskou silou. Jenže co to je ta ženská energie a jak ji definovat a respektovat, se už nedozvíte ...

RODĚTE, TANČETE, ZPÍVEJTE

Protestující přijela podpořit i americká guru přirozených porodů Debra Pascali Bonarová. Proslavila se jako autorka dokumentárního filmu *Orgasmic Birth* (Orgasmický porod), v němž popisuje porod jako hluboký mystický zážitek, plný sexuální energie, při kterém opravdu mohou ženy zažít orgasmickou extázi. "Doufám, že za deset let tu najdu samé silné ženy, jež se nebudou muset podrobovat lékařům," hlásala Bonarová prorocky k přítomným dámám. Podle ní je 80 % žen schopno prožít barevný a nádherný porod, jen jim do něj nesmějí fušovat doktoři. "České porodnictví má sice dobré výsledky v novorozenecké úmrtnosti, ale za jakou cenu? Ženy u vás trpí a nemohou se při porodu projevit," zhodnocuje Bonarová stav našich porodnic. "Žena musí při porodu tančit, zpívat a nechat rozeznít celou duši, aby pocítila svou obrovskou ženskou sílu, kterou v sobě má, jen ji musí objevit," přesvědčuje mě s kouzelným leskem v očích. Právě takový porod dá ženě zažít pouze porodní asistentka se svou ženskou vnímavostí a empatií. Naopak mužský- lékařský způsob péče o těhotnou je údajně příliš agresivní, což na citlivé ženské duši zanechává nemalá zranění. "Pokud ženy neprožijí přirozený porod, prožívají obrovská traumata, cítí pocity viny, že nedokázaly samy porodit, a selhávají jako matky," myslí si Ivana Königsmarková, sama porodní bába. Vůbec nejhorší je z tohoto pohledu císařský řez, který zanechává nejen šrámy na těle i duši matky, ale i dítěte. "Člověk, jenž neprojde porodními cestami, bude celý život hledat okliky a nebude umět jednat přímo," varuje.

Proto by uvědomělá žena-matka měla dát přednost péči porodní asistentky. Taková péče je prý stejně bezpečná, a navíc mnohem více efektivní než péče poskytovaná lékaři. Navíc by se tak ročně u nás podle odhadů porodních bab ušetřilo přes 200 miliónů Kč. Jenže Česko na toto lákavé volání neslyší. Porodní asistentky prý diskriminuje v tom, že jejich péči například u porodů doma nehradí veřejné zdravotní pojištění. Pokud si žena zvolí svou "průvodkyni těhotenstvím a porodem", musí platit tvrdě na dřevo. Zavřené finanční kohoutky porodní báby celkem pochopitelně štvou. Svoji živnost na vlastní pěst v celé České republice provozuje jen 17 z nich a zatím, jak se zdá, žádná nezbohatla. Za porod doma a následnou péči po něm si porodní báby řeknou o zhruba pět až 10 tisíc korun a vždy údajně vystaví účtenku. K jistě dobře míněné snaze přizivit své ekonomické zájmy přibyla i silná frustrace některých porodních asistentek. V současném systému se chtě nechtě musí přizpůsobit lékařům. "Po měsíční stáži na porodním sále o mně, která má pětatřicetiletou praxi, rozhoduje kdejaký mladý doktor. Přitom já jsem je učila, jak si navléknout rukavice, aby vůbec věděli, jak se k porodu postavit," vzteká se Ivana

Königsmarková, jež mimo jiné nesmí působit v pražských porodnicích, kvůli neschopnosti kompromisu při spolupráci s lékaři, a špatnému chování k rodičím ženám.

POROD S RIZIKEM SMRTI

Ukázkou bezpečné, laskavé a příjemné péče je porod doma, který podle údajů bojovnic za přirozené porody podstoupí několik stovek matek. Jejich počet podle Königsmarkové a Hnutí za aktivní mateřství neustále roste. I tak jde ale jen o pouhý zlomek z celkového počtu porodů. V Česku se vloni narodilo téměř 115 tisíc dětí. Navíc jejich tvrzení o počtu porodů doma nelze nijak ověřit. Podle odhadů České gynekologicko- porodnické společnosti začne doma zhruba jen 300 případů, přitom zhruba třetina žen se už na začátku porodu přesune do porodnice, nemluvě o dalších, jež volí přesun v průběhu porodu. Tato čísla však porodní asistentky považují za vylhaná lékaři. Porody doma jsou však podle aktivistek nejen přívětivé k ženám, a navíc stejně, ne-li více bezpečné než porod v nemocnici. "Za mnoho let, kdy u nás probíhají porody doma, došlo pouze ke dvěma případům úmrtí, a to ještě shodnou nešťastných náhod. Lékaři přitom sami zamlčují rizika porodu v porodnici," tvrdí Petra Sovová z Hnutí za aktivní mateřství, která čtyři ze svých šesti dětí porodila doma. Realita je však podle lékařů mnohem drsnější, než jak ji prezentují aktivistky. Zhruba polovina domácích porodů v Česku proběhne dokonce bez asistence porodní báby, jež nejčastěji nestačí přijet, nebo rodiče plánovaně risknou porod bez ní. Příkladem nebezpečnosti domácího porodu může být případ ženy, která byla v péči jedné z českých porodních bab. Ve 22.23 přijímá porodnice tísňové volání z domácnosti, kde došlo k výhřezu pupečníku. Dítě se přitom už 12 minut dusí. Porodní bába ve snaze zabránit porodu a smrtelně nebezpečnému stlačení pupeční šňůry drží ruku v pochvě rodící ženy a nevyndává ji. Ve 22.33 je již žena na cestě do nemocnice. Ve 22.53 je předána na porodní sál, dítě zatím žije. Při veškeré snaze trvá transport od zjištění nebezpečné komplikace do příjezdu do porodnice 42 minut. Celou dobu se plodu dostává minimálně kyslíku, jeho srdeční akce je velmi pomalá. Akutně je proveden císařský řez. Ve 23.03 je dítě na světě, prakticky nejeví známky života, má silně poškozený mozek, v důsledku čehož i nervový systém. Příběh bohužel končí smutně. Dítě na novorozeneckém oddělení jednotky intenzivní péče umírá po roce "života" s takřka nulovou aktivitou mozku a trvalým připojením na přístrojích. Podle údajů ministerstva zdravotnictví se jen za letošní rok přešetřuje pět případů úmrtí dítěte v důsledku domácího porodu. Podobných případů je ale pravděpodobně více. Matky a porodní asistentky se však často brání tvrzením, že šlo o překotný porod a dítě se už narodilo mrtvé. Navíc pro porod doma naladění rodiče zatím v Česku žádnou porodní asistentku nežalovali. Dosud tak ani jedna z porodních asistentek za své chyby nenesla trestní zodpovědnost. "Myslím, že se čeká na víc mrtvol. Ve chvíli, kdy při porodu doma zemře několik rodiček, tak snad konečně těm poblouzněným dámám dojde, že porod doma je hazard se životem," tvrdí prof. MUDr. Antonín Doležal, DrSc., nestor českého porodnictví, který za svůj život přivedl na svět desítky tisíc dětí. On sám se ještě narodil doma. "Na mně to naštěstí nezanechalo následky, ale moje matka měla po porodu výrazné poranění hráze, oblasti mezi pochvou a konečníkem, a musela se pak podrobit náročné operaci," vzpomíná. A to u porodu asistovala vyhlášená porodní bába, ale i ona přes svou bohatou praxi přivedla za celý život na svět "jen" tři sta dětí. České porodnice kupodivu nevypadají jako masokombináty, ale spíše jako příjemné domy, v nichž se ženy cítí dobře. Česká gynekologicko- porodnická společnost (ČGPS) jednoznačně kritiku porodních asistentek odmítá s tím, že jejich dojmy zůstaly ještě v hlubokém socialismu. Holení i klystýr se v současnosti provádějí pouze se souhlasem rodičky nebo na její výslovné přání. Otcové nebo jiní blízcí jsou přítomni u porodu a porodní plány nejsou pro porodníky literaturou ze žánru sci-fi, ale celkem normálním

požadavkem. "Pokud k nám přijde zdravá žena, u které porod probíhá normálně a neobjeví se komplikace, a nechce, aby jí byly podávány léky nebo bylo do jejího porodu výrazně zasahováno, její přání respektujeme," popisuje běžnou praxi docentka Alena Měchurová, vedoucí porodního sálu v Ústavu pro péči o matku a dítě (ÚPMD), předsedkyně Sekce perinatální medicíny ČGFS. Normálně probíhající porody navíc vedou přímo porodní asistentky, a pokud nedojde ke komplikacím, lékaři nijak nezasahují. Naopak podle ní velmi často dochází k situaci, kdy si původně "přírodně" nalaďená žena vyžádá farmakologické tlumení bolesti. Samotné Podolí čelí v současnosti přetlaku těhotných žen. Překvapivě se sem nestahují hlavně rizikové rodičky, ale zcela zdravé ženy nejen z Prahy, ale i ze Středočeského kraje, jež by bez problémů mohly porodit v malé porodnici. Evidentně si to volí ženy samy bez lékařské manipulace a nátlaku.

"Překvapivě" se ani v Podolí, kde se vloni narodilo 4809 dětí, nedějí žádné hrůzy, jako oddělování dětí od matek nebo omezování kojení, pokud k tomu nejsou vážné zdravotní důvody. "Po porodu je dítě okamžitě položeno na matčinu hrud', aby se mohlo přisát a jeho tělo osídlily matčiny příznivé bakterie. Žádné drastické omývání se nekoná," říká doc. MUDr. Zbyněk Straňák, primář pediatrického oddělení ÚPMD, a uvádí také, že samy matky si přejí, aby si mohly po porodu odpočinout, a tak se o děti stará zdravotnický personál. Kupodivu by mnohé maminky rády v porodnici zůstaly déle než obvyklé tři dny po spontánním porodu. Po sametové revoluci také přestala platit místní příslušnost k přidělenému gynekologovi a spádové porodnici. Je tedy zcela na ženě, jakou porodnici si vybere, a může klidně rodit na druhém konci republiky, žádný postih jí za to nehrozí. Naopak malé porodnice z toho velmi úspěšně profitují. Příkladem je východočeská Nemocnice Litomyšl, kde dochází k neustálému nárůstu počtu porodů. "Klientky naší porodnice pro nás nejsou anonymními rodičkami v dlouhé řadě, nýbrž veškerý personál zná maminky jmenovitě a například volná doba návštěv během celého dne působí tak, že porodnice žije i s rodinnými příslušníky celodenním životem jako jeden organismus," vysvětluje MUDr. Harald Čadílek, primář gynekologicko- - porodnického oddělení. Podle něj není problém, aby si žena přivedla svou porodní asistentku nebo svého lékaře, pokud má smlouvu s nemocnicí. Sám považuje za naprosto samozřejmé, že si žena přivede celkem kohokoliv blízkého, na porodním sále zažil už i tchyni rodičky. Sám profesor Doležal se setkal se zahraničními "misionářkami přirozených porodů", ale nepřesvědčily jej. "Hrdě mi jedna z nich řekla, že má za sebou sto porodů. Ale po sto porodech jste ještě porodnické tele a nic nevíte," dodává. Osobně s domácími porody problém nemá, ale k žádnému by nikdy dobrovolně nešel. "Lidstvo se úspěšně rozmnožovalo ještě v době, kdy neexistovaly ani porodní báby. Takže na porody doma bychom určitě nevymřeli, jen bychom měli mnohem vyšší novorozeneckou úmrtnost a mnoho žen by zkrátka nepřežilo. Přitom by to byly naprosto zbytečné ztráty," uzavírá. Navíc Česko má díky svému propracovanému systému péče o těhotné, rodičky a novorozence druhou nejnižší perinatální úmrtnost na světě. Méně dětí před porodem a do sedmi dnů po narození umírá jen v Japonsku.

TEXT LUDMILA HAMPLOVÁ

15.)

Název: Přirozený porod je pro mě důležitý

Zdroj: Rychnovský deník

Datum: 04.05.2012

Ročník: 21

Číslo: 105

Jak zvolit správně porodnici?

Tereza Hubertová z Polánek preferuje vstřícnost k přirozenému porodu. V září tohoto roku čekám narození dalšího děťátka. Na dotaz, kde bych si přála родit, je odpověď celkem jednoduchá. Přála bych si родit v porodnici, ale ještě lépe v porodním domě s rodinnou atmosférou, kde by byli lékaři i lékařské vybavení rychle dostupné v případě nutnosti. Rodit bych si ale přála přirozenou cestou, bez jakýchkoli lékařských zásahů jako je píchnutí plodové vody, nástřih hráze nebo vyvolávání porodu oxytocinem. Chci si sama zvolit polohu při porodu, protože mé tělo je moudřejší než rozum a ví samo, co má dělat.

Podotýkám, že první dceru jsem porodila až ve čtyřiceti letech. Věřím, že i díky tomu, že jsem se mohla volně pohybovat a kontrakcemi se, za opory mého muže, "protančit" (samotný porod proběhl vkleče a ne v horizontální poloze), tak vše proběhlo velice hladce a rychle. Chci, aby pupečnicková šňůra sama dotepala před tím, než bude přestřižena.

Aby děťátko neodnášeli a nemyli a aby poporodní vyšetření proběhlo naměmbřiše, jak je to v mnoha porodnicích na západě již běžné. Přála bych si, aby místo tohoto nesmyslného rituálu, který obírá matku i dítě o ty vzácné a ničím nenahraditelné první minuty vzájemného kontaktu, proběhlo vše tak, jak má v rámci miliony let trvajících kontinua našeho druhu. To znamená, aby se děťátko mohlo samo doplazit k prsu, k čemuž má, pro nás překvapivě, všechny schopnosti.

Podle mnoha studií z celého světa mají tyto první minuty až hodina života nedožrnný vliv na celý následující život a sociální chování nového človíčka. I pro maminku jsou tyto první okamžiky s miminkem nesmírně důležité proto, aby správně nastoupila laktace a aby se zabránilo vzniku poporodní psychózy. Samozřejmostí u porodu pro mě je přítomnost tatínka, popř. dudy nebo porodní asistentky dle vlastního výběru.

Věřím, že toho po našem porodnictví nechci až tak moc.

Vlastně si přeji co nejmenší zásahy do přirozeného procesu porodu. Přála bych si, aby lékař byl jen jakási pojistka, kdyby se něco zvtlo. Chci své dítě porodit sama. Přijde mi velice zvláštní častá otázka lidí: "Kdo tě родil?" Nikdo mě nerodil. Já jsem родila své dítě. Takto proběhl i můj první porod ve vrchlabské porodnici. Byl to velice krásný a posilující zážitek jak pro mě, tak pro tatínka.

Byl to vlastně nejsilnější a nejkrásnější okamžik mého života.

Ve Vrchlábí proběhlo vše víceméně podle mých přání, i když např. poporodní vyšetření na bříše mi neumožnili. Přesto jsem dlouho myslela, že další dítě pojedu родit také tam, dnes je mé

rozhodnutí jiné. Údajně se tam změnil personál a přání rodiček prý nejsou tolik respektována jako před tím. Naopak jsem slyšela, že porodnice v Rychnově nad Kněžnou se hodně zlepšila, takže se pojedou podívat a promluvit si o svých přáních a představách s tamními lékaři.

16.)

Název: Porod císařským řezem - jako střední škola bez maturity

Zdroj: Mladá fronta Dnes

Datum: 06.02.2012

Náklad: 246620

Ročník: 23

Číslo: 31

V celém kraji, v celé zemi, v celém západním světě přibývá dětí, které přijdou na svět císařským řezem, a nikoliv porodem. Odborníci přiznávají dvě věci. Za prvé - není to vůbec příznivý trend. A za druhé - nejde ho dost dobře zastavit.

PARDUBICE - Jen za loňský rok v Pardubicích porodilo císařským řezem 409 žen, bezmála 28 procent.

"Před druhou světovou válkou císařských řezů bylo na celou Prahu patnáct, v Pardubicích to byl ojedinělý výkon. Když jsem nastoupil před 35 lety do Hradce, měli jsme pět procent císařských řezů," říká přednosta porodnicko-gynekologické kliniky pardubické nemocnice Milan Košťál.

Podle něj porodnice vychází ženám vstříc, pokud k císařskému řezu existuje nějaký zdravotní důvod. "Naše pracoviště je velmi benevolentní, možná benevolentnější než některé srovnatelně velké nemocnice v jiných krajích. To ale neznamená, že kvalita péče by byla kvůli tomu horší," uvedl.

Tento trend je znát v celé zemi. Předpokládám, že doháníme západní svět...

V celém světě, pokud jde o frekvenci císařských řezů, je obrovský rozptyl, od nuly v subsaharské Africe po 90 procent v Rijádu v Saudské Arábii či Riu de Janeiro. V Brazílii je průměr 35 procent, ale v tamních soukromých nemocnicích 85 procent. Dokonce i světová zdravotnická organizace už opustila myšlenku, že limit 15 procent císařských řezů je ideální a co je přes, je zbytečné. Vyšší frekvence císařských řezů je celosvětový trend, ale není to nic, z čeho bychom měli jásat.

Pochopil jsem to tak, že základní důvody jsou dva. Lékaře k tomu tlačí ženy, protože se bojí bolesti, anebo naopak - lékaři si tím zjednodušují práci.

Důvodů je tolik, že by se o tom dala napsat učebnice. Indikace k císařským řezům se rozšířily. Přibyla celá řada technologií, které nám objevují věci, o nichž jsme dříve nemohli vědět. Nemohli jsme například tušit, že dítě má pupečník dvakrát obtažený kolem krku, neviděli jsme do dělohy. Ženy také rodí v pozdějším věku, místo ve dvaceti letech rodí v průměru ve třiceti, a to už přichází řada chorob, objevují se myomy na děloze, rakovina čípku, řada komplikací. A další věc. Objevuje se neplodnost, 15 až 20 procent párů je dnes neplodných, ženy jsou léčeny na neplodnost. A teď si představte, že usilujete o dítě deset patnáct let, je vám osmatřicet čtyřicet

let a vám se podaří otěhotnět. Chcete riskovat spontánní porod? Ty ženy nás samy tlačí do císařského řezu, protože vědí, že to je jejich poslední šance. Nikdy dříve taková situace nebyla, musíme na to reflektovat, nemohu riskovat ve čtyřiceti letech spontánní porod u ženy, která je poprvé těhotná, po patnáctileté léčbě, která třeba stála milion korun.

A vy jí tedy vyhovíte...

K indikaci císařského řezu jsme liberální a snažíme se ženám vyjít vstříc. Objevila se dokonce vážná úvaha, že císařský řez bude v České republice na přání, celá řada zemí to už má. Pak by jejich frekvence ještě vzrostla. Porodníci u nás se na tom neshodnou. Je to tak půl na půl.

Vy jste které křídlo?

Upřednostňuji fyziologický porod. Jsem přesvědčen, že pro děti není nic lepšího, než se narodit spontánně pochvou přirozenou cestou. Děj, který trvá osm až dvanáct hodin, má svůj smysl. Když ukončíte těhotenství císařským řezem, tak bych to připodobnil tomu, jako když uděláte střední školu bez maturity. Konec tu chybí. Dítě, které se narodí přirozenou cestou, je daleko více obranyschopné, má lepší poporodní adaptaci. Nemá třeba zrychlené dýchání, cestou porodní se z plic vytlačí plodová voda, která tam jinak zůstane. Dítě po císařském řezu může mít zápal plic.

Četl jsem, že může mít v pozdějším věku i astma.

Ano, tvrdí se, že děti, které nejsou porozené vaginálně, mají více alergií, ekzémů i astmatu. Dokonce se uvádí, že mají více psychických problémů, depresí a podle některých studií i více infarktů a mozkových mrtvic. Důvodu, proč rodit vaginálně, je nepochybně víc. To vše ale platí jen pro fyziologický porod, jakmile se porod začne nějakým způsobem komplikovat, pak je otázka, zda volit vaginální operaci, jako jsou třeba kleště, nebo jestli zvolit císařský řez. Žena si v této fázi často diktuje, že by například chtěla císařský řez, ale ono jí často už nejde vyhovět. A to je ten problém. Když žena v poradně slyší, že v určité fázi může dojít ke klešťovému porodu, tak dopředu řekne: Já chci rodit císařským řezem.

A pak je další důvod. Někteří lékaři si jsou při císařském řezu jistější...

Nemluví se o tlaku, který na porodníky vyvíjejí média a soudy. Lidé se domáhají odškodného za poškozené dítě. Tlak vede k tomu, že někteří lékaři se obávají porodu a upřednostňují nebo velmi liberálně vycházejí vstříc maminkám v přání dělat císařský řez. Představte si situaci, že přijde rodička na porodní sál s celou skupinou příbuzných, pět šest osm lidí, otevřete dveře a oni říkají, pane doktore, udělejte u naší holky císařský řez, ona to nevydrží, ona je slabá. Mám dvě možnosti, udělat ho, nebo ne. A když odmítnu, řeknou mi: Pokud to nedopadne dobře, dáme to k soudu.

A to se vám stalo?

To je dnes a denně. To je pořádný tlak. A jsou lékaři více iméně odolní tomuto tlaku. Starší lékaři jsou odolnější, mladší se více bojí.

17.)

Název: Jeden porod bez bolesti, prosím. Císařským řezem

Zdroj: Mladá fronta Dnes

Datum: 02.03.2012

Ročník: 23

Číslo: 53

vůli věku, zdravotním komplikacím i přáním rodiček v metropoli přibývá operativních porodů. Ale nejen v Praze, i některé středočeské nemocnice zaznamenaly nárůst porodů císařským řezem.

PRAHA Za posledních dvacet let v hlavním městě, kam často jezdí i rodičky z kraje, prudce narostl počet novorozenců, kteří se narodili císařským řezem.

Stačí nahlédnout do statistik jednotlivých porodnic. Třeba Motol: v roce 1992 tady přišlo na svět operativně každé desáté dítě. O deset let později jich už bylo patnáct procent a loni dokonce čtvrtina. Ještě výrazněji rostou počty operativních porodů u sv. Apolináře.

"Loni u nás bylo ukončeno zhruba každé třetí těhotenství císařským řezem. Před deseti lety tak porodila zhruba každá pátá a před dvaceti lety asi každá osmá žena," vyčetl ze statistik zkušený pražský porodník Antonín Pařízek, který se podobně jako jeho kolegové stále častěji setkává i s pochybným přáním nastávajících matek - rodit císařským řezem, aby to bylo rychlé a pokud možno bezbolestné.

Porodnice jsou shovívavější

Císařských řezů přibývá i ve středočeských porodnicích. Třeba v Neratovicích provedli v roce 2002 celkem 96 takových porodů, loni jich bylo 230. Nárůst zaznamenali i v jedné z nejoblíbenějších porodnic v kraji, v Hořovicích.

Ostřílení gynekologové a porodníci přitom musí rodičky varovat, že taková operace s sebou nese velká rizika. "Odhaduje se, že proti spontánnímu porodu je pro ženu až šestkrát rizikovější," připomněl Pařízek hrozbu možného krvácení, infekce, embolie i problémů při dalším těhotenství.

Žádná z porodnic se nepřiznává, že by chtěla vyjít ženám vstříc, když si sveřepě vynucují císařský řez. Tedy alespoň oficiálně. Mimo záznam už porodníci připouštějí, že jsou v posledních letech shovívavější. "Pokud je žena pevně rozhodnutá, většinou se císařského řezu dočká, protože spontánní porod vyžaduje ‚pozitivní‘ myšlení," naznačuje Jozef Záhumenský, který vede tým porodníků na Vinohradech.

"Nenecháme je zbytečně trpět"

Své o tom vědí i v kraji, třeba v mělnické porodnici se se ženami, které by chtěly rodit císařem, občas setkávají. "Snažíme se je pak přesvědčit, že je skutečně nenecháme trpět bolestí víc, než je nezbytně nutné. Využíváme moderní metody, které jim od bolesti uleví, změnili jsme také

způsob vyvolání porodu," popisuje primářka tamního gynekologicko-porodnického oddělení Mária Procházková.

Většině žen, které nakonec rodí císařem, však kvůli různým zdravotním komplikacím jiná možnost nezbyvá. A takových rodiček je pořád víc a víc. "Těhotné jsou víc nemocné, stále častěji rodí první dítě až po třicátém roku života a přibývá vícečetných těhotenství, která spadají na vrub umělého oplodnění," říká Pařízek.

18.)

Název: Lékaři: Porody doma jsou jen ideou fanatiků

Zdroj: Pražský deník

Datum: 12.03.2012

Ročník: 7

Číslo: 61

Praha – Doby, kdy ženy běžně při porodu položily život, jsou naštěstí, alespoň u nás, dávno pryč. Otázka, kde a jak přivést dítě na svět, je však stále středem zájmu. A boj o to, zdali budou mít porodní asistentky volnější ruku, než je tomu dnes, se stále přiosťruje. Za poskytnutí péče mimo zařízení jim totiž od dubna hrozí milionová pokuta.

Nepřátelské porodnice

"Naše porodnice, které jsou na špičkové úrovni, jsou často líčeny jako prostředí nepřátelské, k němuž je třeba najít alternativu v domácích porodech. Nikdy ale nelze vyloučit komplikace, které jde řešit jen s potřebným vybavením," zlobí se na zastánce domácích porodů šéf České lékařské společnosti Milan Kubek. Podle něj jde o nápad fanatiků, a ani matka by neměla mít právo rozhodovat o životě svého dítěte.

Jenže podle asistentek nejde ani tak o alternativu v podobě domácích porodů, ale spíše porodních domů. Tam ženu doprovází právě asistentka, ale pro případ komplikací je připraven dorazit také lékař.

"Často nám bývá podsouváno, že porody doma propagujeme. To ale není pravda – my pouze chceme, aby ženy, které se k tomu rozhodnou, měly k dispozici zdravotníka. Často se stane, že rodiče, která má komplikace, asistentky naopak rození doma vymlouvají," vysvětlila před časem Deníku ředitelka Unie porodních asistentek Kateřina Klíčová Hájková.

Najde se kompromis?

Aby se našel kompromis, chce i ministerstvo zdravotnictví. Proto svolalo pracovní skupinu zřízenou z porodníků, neonatologů, asistentek či matek, která má za úkol domluvit se, jakou cestou by bylo nejlepší jít dál.

"Je třeba najít hranici mezi bezpečností a rizikem a říci, jaké přístrojové vybavení bude při porodu nezbytně nutné. A nebude to jen o porodních asistentkách, ale celém systému péče, tedy třeba o fungování malých porodnic," podotýká mluvčí ministerstva Vlastimil Sršeň. Právě malé porodnice by se totiž v budoucnu měly zavírat.

Podle ředitele pražského Ústavu pro matku a dítě Jaroslava Feyereisla si kvalitní porodní péčeunás vybojovala, že zatímco před 60 lety umíralo při sto tisíci porodech sedmdesát žen, dnes je jich deset.

"Matky o nebezpečí často nevědí. Kdyby to věděly, nikdy by se pro domácí porod nerozhodly. My se v porodnici snažíme vytvořit takové prostředí, ve kterém by mohly probíhat i přirozené porody vedené asistentkou. Pokud toto budou rozvíjet i ostatní zařízení, zájem o porody doma už nebude," dodává Jaroslav Feyereisl.

Novorozenci v ČR Kolik dětí se u nás narodilo: 1990 130 545 2000 90 097 2005 102 211 2010 117 200 Porody a soudní spory: 0 Listopad 2011 – za chyby při vedení domácího porodu, po němž dítě přišlo o zdraví a nakonec i život, dostala asistentka Ivana Königsmarková podmínku. Pojišťovně musí dát 2,7 milionu korun. 0 Leden 2012 – lékař Daniel Brandejs dostal podmínku kvůli zpackanému porodu ze srpna 2009, při němž se narodilo ochrnuté dítě. Podle soudu lékař vůbec nereagoval na výsledky naznačující komplikace. Zdroj:ČTK

19.)

Název: Nechtěla u porodu poslouchat, co musí

Zdroj: Českobudějovický deník

Datum: 04.05.2013

Číslo: 104

České Budějovice – Hazardér a blázen byla Jana Váchová v očích řady známých, odborníků a zprvu i manžela, když začala přemýšlet o domácím porodu. I ona zvažovala mnoho argumentů pro i proti. Toho, že svou dceru Ingrid před necelými dvěma lety nakonec skutečně přivedla na svět v důvěrně známém domácím prostředí, bez doktorů jen za asistence porodní asistentky a dudy, ale nelituje. Ráda by podobný příchod na svět zajistila i druhému miminku, které by se mělo narodit na podzim.

"O domácím porodu jsem uvažovala, ještě než jsem otěhotněla. Toužila jsem to všechno zažít bez zásahů zvenčí, ne aby mi někdo říkal, co a jak má při porodu být, co musím a co naopak nesmím," vysvětluje Jana Váchová, co ji vedlo k rozhodnutí vyhnout se, pokud to bude možné a bezpečné, porodnímu sálu.

Ve svém okolí se setkala s rozdílnými reakcemi. Část byla zásadně proti a budoucí maminku měla za absolutního blázna, jiní přátelé a blízcí s jejím názorem souhlasili. "To přece nejde, já se o vás, holky, bojím," reagoval prý ze začátku manžel paní Jany. "Během diskusí na toto téma mě nechal hodně nahlédnout do mužského světa, já zase vysvětlovala, proč chci domácí porod a že to není hazard. Naše okolí ale bylo hodně pro lékařské, gynekoložce jsem o svém úmyslu dopředu ani neřekla," dokresluje nelehkou dobu rozhodování. "Samozřejmě jsem přemýšlela o milionu pro a proti, o všech možných rizicích, na druhou stranu jsem měla normální bezproblémové těhotenství, bydlíme v Českých Budějovicích, kdyby náhodou, bylo připravené auto a jeli bychom do nemocnice," líčí Jana Váchová jen některé aspekty.

Strana 2

Nechtěla u porodu poslouchat, co musí

Dokončení ze strany 1

Důležitou roli hrála také dohoda s porodní bábou a doulou, se kterými se nastávající maminka na porod připravila. "Porodní bába se mě ptala i na můj životní příběh, to se vám v poradně ani u doktora nestane, spoustu informací o porodu jsem se dozvěděla až od ní. Pečlivě vše sledovala, vycházela z toho, jakou sílu mám já a miminko," pochvaluje si Jana Váchová přístup porodní asistentky. Ta u Váchů dokonce i přespala. "Když to přišlo, přijela k nám, ale dlouho jsem měla jen stahy. Samozřejmě pořád sledovala hlavně srdeční činnost miminka," dodává mladá mamka na adresu asistentky.

Podstatné pro ni bylo, že se nemusela řídit tím, jak by měl porod vypadat. "Porodní asistentka mi neříkala, co musím a nesmím, nechávala mi volnost, když jsem nechtěla, nikdo mě nerušil, porod mohl běžet přirozeně bez zbytečných zásahů," pochvaluje si.

Stejně tak cenný je pro ni i fakt, že mohla být s holčičkou od první chvíle pohromadě, což prý velmi upevnilo rodinný pocit štěstí. "Nikdo mi ji nebral ani na vážení, dětská lékařka se na malou přišla podívat druhý den také k nám domů, poprvé k doktorovi jsme šli až další týden. Skvělá byla i doba po porodu. Porodní bába chodila na kontroly, starala se o nás, pomáhala mi se vším," zdůrazňuje Jana Váchová, která si i nyní ráda listuje v podrobném záznamu porodu, o který se postarala právě porodní bába a připravila tak rodině úžasnou památku.

20.)

Název: Nejistá sezona domácích porodů

Zdroj: Lidové noviny

Datum: 14.03.2012

Ročník: 25

Číslo: 63

Plánovaný domácí porod je v rozporu s nejmodernějšími poznatky lékařské vědy.

K tomuto závěru dospěla minulý týden vědecká rada České lékařské komory. Co s tím? Zakázat domácí porody? Svobodná společnost může stěžít tuto svobodu jednotlivci (matce) odepřít.

Máme za to, že dospělý kompetentní pacient má plné právo požádat o vysazení stávající nebo nenasazení nové léčby, a to i v případě, že důsledkem bude jeho trvalé poškození či smrt. Přeloženo do srozumitelného jazyka to znamená, že mohu před zákrokem podepsat revers a jít domů, mám právo navrhovanou operaci odmítnout nebo přijmout, mám právo nahlížet do své dokumentace a zvolit si svobodně svého lékaře. Protože se snažíme vybudovat svobodnou společnost, mám též právo na to, rozhodnout se špatně, a svobodně se rozhodnout pro léčbu alternativního střihu, která mi nepomůže, jsem-li svědek Jehovův, mám plné právo odmítnout transfuzi krve a s úctou zemřít. Problém nastává, pokud je na mém rozhodnutí závislý i někdo další, v našem případě dítě, které se má narodit a které je s nastávající matkou ve všech slova smyslech spojeno.

Přednost matky před dítětem V současném etickém i legislativním konsenzu se má za to, že v případě těhotné ženy se zohledňují spíše práva ženy než jejího dítěte (úvahu, zda je tak správně,

ponechávám na laskavém čtenáři). V jedné kazuistice, kterou předkládáme našim studentům, je mladá žena těžká diabetička, ovšem odmítá dietu a konzumuje cukrovinky se všemi negativními důsledky, aniž by reflektovala prosby, přání a naléhání lékařů na změnu životosprávy. Potud kazuistika není eticky zajímavá, jsem-li osmnáct plus a kompetentní, mohu si dělat, co chci. Tato mladá žena ovšem otěhotní a je důvodná obava, že plod bude tímto neodpovědným chováním těžce poškozen.

Co má dělat lékař? Správná odpověď je, že může poukazovat, prosit, žádat a naléhat, avšak pokud žena na jeho rady nedbá, tak nemůže dělat nic. Tuto ženu nelze zavřít do vězení ani do nemocnice a v nemocničních zařízeních ostatně žádné zamřížované oddělení nemáme. Apři pobytu v nemocnici nelze bránit pacientům, aby navštěvovali bufety a podobně. Podobně pokud je nastávající maminka závislá na heroinu a odmítá léčbu, nelze nic dělat a stejný případ je, pokud těhotná žena mohutně konzumuje alkohol nebo je těžká kuřačka.

Co se týče kauzy domácích porodů, ze svého pohledu mají lékaři evidentní pravdu v tom, že nejbezpečnější porod je samozřejmě, pochopitelně a statisticky průkazně v nemocnici s veškerým vybavením a školeným personálem.

Ano, pokud se domácí porody umožní, bude nás to stát každým rokem životy nějakých dětí, které by komplikovaný porod v porodnici přežily, a doma ne. To je bez diskuse. Povolení domácích porodů rovná se smrt nějakého počtu dětí ročně, tečka.

Jenomže se snažíme vybudovat svobodnou společnost a snažíme se nějak reflektovat práva a rozhodnutí všech občanů, a to i tehdy, pokud budou z lékařského pohledu nemoudrá. Nelze například pominout fakt, že pokud bychom se zaměřili především na zdraví dítěte, které se má narodit, bylo by pak vhodné přehodnotit potratovou legislativu, podle které má jakákoli žena v prvním trimestru těhotenství jít na potrat bez udání důvodu. Potrat totiž dítěti příliš neprospěje, pravda, ba právě naopak ho zabije. Bylo by dosti nelogické, abychom na konci třetího měsíce konstatovali, že žena má plné právo těhotenství ukončit a o pouhých šest měsíců později ženu proti její vůli nutili, aby rodila tam, kde chceme my, protože zájem dítěte je pro nás rozhodující.

Plně chápu, že pro lékaře budou zájmy budoucích matek občas jen těžko srozumitelné, jejich strach z porodnic vnímán jako iracionální a že z paternalistické pozice by bylo nejvhodnější bez diskusí všechny ženy umístit do porodnic, nechat je odrodit v bezpečí a příliš se s nimi nevybavovat.

Svobodně, s vědomím rizik Jenomže, opakuji, žijeme ve společnosti, která by chtěla být svobodná. Pokud chce žena rodit v domácím prostředí, které zná a které je jí příjemné, je to její volba. Úkolem lékařů je seznámit ji se všemi výhodami a riziky volby, upozornit na možnosti alternativy a upozornit na výhody a rizika alternativy a pak nechat rozhodnutí na ní.

Důležitým momentem je rovněž fakt, že porod není nemoc a rodící žena v technickém slova smyslu není pacientka. Porod je fyziologický děj a velmi intimní moment v životě mladé rodiny. Z logiky úcty ke svobodě tak plyne, že je každého právem se rozhodnout, s kým a kde bude tuto intimní a důležitou chvíli života sdílet a prožívat, s tím, že volba prostředí a asistentů s sebou nese různé výhody a různá rizika.

Jsme-li společností dospělých a kompetentních, tak musíme občas udělat rozhodnutí, které je lékařsky naprosto nelogické. Lékaři mají plnou pravdu v tom, že povolení domácích porodů je

podobné jako povolení jízdy v autě bez bezpečnostních pásů. Každá společnost ovšem musí zvážit, nakolik chránit občana před ním samotným a nakolik ponechat prostor jeho nápadům. Dotaženo ad absurdum, pokud bychom chtěli chránit občana stůj co stůj, pak tedy nejen nařídíme cyklistům povinně přilby a řidičům pásy, ale dávejme také svědkům Jehovovým bez diskusí transfuze, zakažme zcela a navždy cigarety, horolezcům zakažme free solo, výrazně omezme prodej alkoholu, zakažme nezdravé potraviny a třeba i uzákoňme povinné hodiny sportu týdně pro každého a podobně. Filozofickou otázkou pak zůstane, zda je důležitější zdraví, nebo svoboda. Osobně, nikoli bez váhání, hlasuji pro svobodu.

O autorovi: MAREK VÁCHA, Autor je přednostou Ústavu lékařské etiky na 3. lékařské fakultě UK a katolický kněz molekulární biolog

21.)

Název: Kde je nejpřirozenější rodit?

Zdroj: Jičínský deník

Datum: 21.03.2012

Ročník: 21

Číslo: 69

Odborníci doporučují budoucím maminkám rodit v nemocnici, v žádném případě doma

Pátrali jsme

Jičín – Těhotenství je zásadním mezníkem v životě každé matky a je pouze na ní, kde své dítě přivede na svět.

Buď může rodit doma ve známém důvěrném prostředí přirozenou cestou, nebo zvolit nemocnici, kde jí lékaři v případě komplikací zajistí odbornou péči.

Podle novely, která platí od 1. ledna, má rodička právo rodit doma s pomocí porodní asistentky. Pokud ji nenajde v soukromé sféře, musí péči u domácího porodu zajistit zdravotnické zařízení.

Historie

Ještě před několika desetiletími byl porod doma naprosto běžný. Dnes je vzácností, i když v některých zemích stále preferovaný. Například v Nizozemí odrodí v domácím prostředí kvůli náboženským důvodům a tradicím 38 procent rodiček.

"Před sto lety bylo normální, když matka odrodila na poli, odnesla dítě do vyhřáté trouby a čekala, zda přežije do večera, nebo ne," vysvětluje budoucí porodní asistentka Radka Škaloudová a dodává:

"Já jsem určitě proti porodům doma už kvůli většímu riziku úmrtí novorozenců. Pokud se miminku cokoliv stane, kde porodní asistentka narychlo zajistí inkubátor nebo další přístroje, které mu mají zachránit život? Vždyť před nedávnem se jedna maminka rozhodla rodit doma, a její dítě zemřelo." Podle odborníků jsou v dnešní době domácí porody čím dál populárnější, nejčastěji však u nábožensky založených rodin.

"Osobně jsem se jednou setkala se ženou, která chtěla rodit doma, ale lékař jí to naštěstí rozmluvil," uvedla Radka Škaloudová.

Názor odborníka

Na názor jsme se zeptali gynekologa Petra Krykorky: "Jelikož se porodnictví věnuji hodně let, můj pohled na domácí porody je zcela jednoznačný a neoblomný. Jsem proti. Domácí porod považuji za hazard se zdravím a životem dosud nenarozeného dítěte a někdy i matky rodičky, ta si ale může dělat, co chce. Je pravda, že spousta porodů může proběhnout bez přítomnosti lékaře, ale ty zbývající... Rozhodnutí Evropské komise pro lidská práva na zcela volnou možnost výběru porodu považuji v našich podmínkách za špatné, na to prostě není zázemí našeho zdravotnictví připravené."

Komplikace

Po porodu mohou u rodičky nastat komplikace, při kterých je nutná lékařská pomoc, jako například tromboembolie, vzduchová embolie, náhlé a silné krvácení při vylučování placenty nebo poporodní zranění. I u miminka se mohou projevit rizika jako vrozené vady, poruchy dýchání nebo krevního oběhu.

Jakou možnost preferují maminky, které již dítě na svět přivedly?

"V žádném případě bych doma nerodila. Už takhle byl můj porod hodně komplikovaný, proto bych se bála," uvedla Jana Volfová.

Porod doma

Porodní asistentka při péči o rodící ženu nepoužívá žádné léky. Pečuje pouze o budoucí matky, které prožívají normální fyziologický porod. Asistentky mají jen omezené možnosti zásahu v případě komplikací. Pokud porodní asistentka zjistí, že se rozvíjí nějaká nepravidelnost v průběhu porodu, jež by mohla vést k obtížím, doporučí ženě přesun do porodnice.

22.)

Název: Trendy v porodech: dnešní ženy chtějí rodit co nejpřirozeněji

Zdroj: Moravskoslezský deník

Datum: 13.05.2013

Číslo: 110

Na svět přicházejí lidé stále stejným způsobem. Přece jen se ale některé věci mění. Porodnice se doslova předhánějí v tom, jak matkám porod co možná nejvíce zpříjemnit, aby pro ně byl co nejpřirozenější. Na druhé straně ale přibývá císařských řezů.

Téma Deníku

Na své první dítě osmatřicetiletá Pavlína Kotschi dlouho čekala. Syna porodila před měsícem v ostravské městské nemocnici. Když srovná svou zkušenost s tou, kterou má z porodu její matka,

jsou to naprosto odlišné vzpomínky. Zatímco Pavlína si mohla vybrat, jak chce родit, a lékaři vyslyšeli každé její přání, její matka si ještě pamatuje dobu, kdy za ní do porodnice nesměla návštěva, dítě jí hned po porodu vzali a přinesli ho jen ke kojení.

"Pro mě byl porod bezesporu největším životním zážitkem. Lékaři plně respektovali můj porodní plán a ve všem mi vyšli vstříc," líčí Pavlína Kotschi. Velmi ocenila, když jí povolili takzvaný bonding, tedy když jí syna hned po porodu položili na břicho a nechali je dvě hodiny o samotě. "Byla to pro mě velmi intimní chvíle a opravdu na to ráda vzpomínám," říká.

Více císařských řezů

V porodnictví se toho zkrátka za posledních deset dvacet let hodně změnilo. Matky mají na jedné straně zájem o alternativní metody a porodnice se jich snaží nabízet co nejvíce, na straně druhé ale stále stoupá počet císařských řezů. Například jen ve Vítkovické nemocnici takto loni porodilo téměř třicet procent matek.

"Číslo je to poměrně vysoké a rok od roku stoupá. Zatímco v roce 2010 to bylo necelých šestadvacet procent, o rok později to bylo už přes dvacet sedm procent a dnes se pomalu blížíme k třiceti procentům," vyčíslila Petra Chromková, staniční sestra porodních sálů Vítkovické nemocnice. A ostatní ostravské porodnice hlásí podobná čísla. "U nás je to okolo třiceti procent a je to dáno také tím, že u nás probíhá poměrně hodně předčasných porodů," uvedl pro Deník Igor Michalec, lékař porodnice ostravské fakultní nemocnice.

Ačkoli se maminky mohou na mnohých internetových stránkách věnovaných těhotenství dočíst o provedení císařského řezu na přání, podle Igora Michalce to není tak jednoduché a u nás to zákon nepovoluje.

Podle Petry Chromkové je to problematika, o které se hodně diskutuje, a ani odborníci se nedokážou shodnout, zda by měly mít ženy právo si vybrat císařský řez, i když to není potřeba.

"Je třeba si uvědomit, že císařský řez je skutečně operace, rekonvalescence trvá v řádu týdnů, zatímco po nekomplikovaném spontánním porodu je žena za tři dny schopná fungovat stejně jako před porodem. My tuto službu neděláme, pokud k nám žena přijde s tím, že někde četla nebo slyšela, že je možné porodit císařem na přání, snažíme se jí vysvětlit možná rizika pro ni i pro dítě. Obvykle se pak ženy této myšlenky vzdají," popsala svou zkušenost.

Relaxační míče i porodní vany

Zatímco kdysi ženy rodily ve všech porodnicích v jediné poloze, a bylo tak prakticky jedno, kde své dítě přivedou na svět, dnes se jednotlivá zařízení doslova předhánějí v tom, co mohou rodičkám nabídnout. "U nás mohou využít třeba řadu relaxačních pomůcek, jako například porodní vany v první fázi porodní, dále relaxační míče, žíněny, polohovací stoličky. Po porodu může mít maminka miminko u sebe na pokoji," vyjmenovala Renata Dobranská, staniční sestra porodnice Městské nemocnice Ostrava.

Pokud není ohroženo zdraví budoucích matek nebo to není vyloženě proti přesvědčení lékaře, respektují veškerá přání matek i ve fakultní nemocnici. "Snažíme se, aby porod probíhal co možná nejpřirozeněji. Každá maminka má svůj porodní box, nikam ji v průběhu porodu nepřemístujeme, a pokud vše probíhá bez komplikací, je u ní pouze jedna porodní asistentka," popisuje Igor Michalec.

Ne vždy mají podle Petry Chromkové z Vítkovické nemocnice maminky úplně jasno v tom, jak vlastně chtějí své miminko na svět přivést. "Chtějí například rodit alternativně, ale přitom chtějí epidurál. Díky masovým médiím mají ženy přístup k širokému množství informací, které mají nastudovány z internetu nebo sociálních sítí. Nutno podotknout, že ne všechny informace jsou vždy pravda," konstatuje staniční sestra Petra Chromková z Vítkovické nemocnice.

A co vy? Jaké máte zkušenosti s porodem? Byla to pro vás traumatizující záležitost, nebo nejdůležitější a nejkrásnější okamžik ve vašem životě? Byl u porodu také váš partner? Jak hodnotíte služby nemocnic?

23.)

Název: Domina Markéta Šichtařová

Zdroj: Instinkt

Datum: 08.03.2012

Ročník: 11

Číslo: 10

První milion vydělala v šestadvaceti, pak založila úspěšnou firmu a radila ministroví financí. V květnu ve svém domě přivede na svět třetí dítě. Část rodiny ale úspěšnou ekonomku kvůli domácím porodům zavrhla.

Máte dva měsíce před porodem, obě starší děti jste rodila doma. Třetí budete taky?

Bud' doma, a když to nebude kvůli obstrukcím státu vůči porodním asistentkám možné, tak v zahraničí.

Proč jste se rozhodla pro domácí porod?

Jsem zvyklá o sobě rozhodovat sama a nejsem zvědavá na to, aby na mě nějaký doktor řval, jak a kdy mám tlačit. Porod je hodně o psychice a z kombinace mé povahy a přístupu v nemocnici by nemohla vzniknout dobrá atmosféra.

Vše proběhlo bez komplikací?

Úplně. Přišla porodní asistentka, já jsem porodila, byla šťastná, Barborka byla veselá, všichni jsme byli vysmátí. Kromě mých rodičů, ty omývali. Moje babička dokonce měla úplně zatmění, prodělala akutní stresovou reakci, zkolabovala a musela ji odvézt sanitka.

Vaše babička už nepatří do generace žen, které běžně rodily doma?

Ne, je strašně mladá. Když jsem se narodila, bylo jí šestatřicet let. Celý život dělala ve zdravotnictví, takže když zjistila, že se moje dítě narodilo doma, tak si uplivila: Fuj, jako ve chlívě. A pak ji odvezli. Druhý den si nic nepamatovala a ptala se, jestli už jsem porodila.

Jak jste porod prožívala?

Hodně. Děly se se mnou zvláštní věci. Ani mraky nastudované literatury mě nemohly připravit na to, co se se mnou dělo při porodu mentálně. To mnou hluboce otřásl, tak silný to byl zážitek.

Velice pozitivní. Takže jsem začala zjišťovat ještě víc, stal se z toho takový můj koníček, a dnes, po těch šesti letech, už jsem mnohem dál.

V jakém smyslu dál?

Tehdy jsem měla za to, že porod je záležitostí jen těch několika hodin, během nichž probíhá. Dnes se na to dívám mnohem fatálněji. Současný vyspělý svět zapomněl na fyziologickou podstatu porodu. Zvířata jsou naprogramovaná tak, že porod probíhá někde v klidu, pryč od stáda. A jakmile je klid narušen, porod se zastavuje. Během porodu se vypíná část mozku a funguje jen podvěsek mozkový, který vylučuje neuvěřitelné množství hormonů, z nichž jeden je oxytocin, který má na svědomí veškeré pocity lásky a altruismu, takový hormon štěstí, který zároveň způsobuje stahy dělohy. Vylučuje se ale jen tehdy, když je rodička naprosto nerušená. Sama jsem to zažila.

Dnes se přece i v porodnicích klade důraz na bezprostřední kontakt dítěte s matkou.

Ale ten absolutní klid tam není možné navodit. I proto se v porodnicích automaticky píchá syntetický oxytocin, který ovšem blokuje uvolňování přirozeného hormonu. Umělý hormon sice ovlivňuje stahy, ale ne mentální stránku, takže dítě nedostane správné dávky přirozeného hormonu a narodí se do světa, který vnímá negativně. Jsem hluboce přesvědčená, že první okamžiky po narození jsou určující pro celý další život člověka a jeho charakteru.

Česká společnost není domácím porodům příliš nakloněná. Musíte svůj postoj často obhajovat?

Ano, někteří to na mě zkoušejí, ale já se nehodlám před nikým ospravedlňovat. To je moje věc. Taky nikoho nepřesvědčuju, aby narodil v porodnici. Polovina mé rodiny to vzala a podporuje mě, druhá polovina se zděsila a zavrhla mě.

Zavrhla?

Nebaví se se mnou doteď. Byl to pro ně příliš silný zážitek. Nebyli schopní ho akceptovat ani si vyslechnout mé důvody. Navíc jsem po přirozeném porodu byla na miminko tak naprogramovaná, že když se na něj přišla podívat moje maminka, nebyla jsem schopná dát ho z náručí, neměla jsem potřebu si odpočinout a trochu se vyspat. Bohužel, máma to brala jako útok proti ní, protože ona tuto přirozenou fyziologickou reakci nezažila. Mě jí hned sebrali.

Jak na vaše rozhodnutí rodit doma reagoval manžel?

Stál při mně. Chápe, že porod je více záležitostí hlavy než těla. Řekl, že jestli si myslím, že to pro mě i pro dítě bude lepší, tak tomu věří.

Pomáhal vám přivést děti na svět?

Byl v místnosti se mnou, ale při druhém porodu, kdy jsem už byla zkušenější a dokázala jsem se přirozeně propadnout do toho tranzu, jsem ho odháněla. Nechtěla jsem, aby na mě mluvil. I porodní asistentku, od které jsem si nechala při prvním porodu poradit, jsem odháněla, ať mi do toho nemluví.

24.)

Název: Budu rodit doma. Potřetí

Zdroj: Reflex

Datum: 22.03.2012

Ročník: 23

Číslo: 12

Ekonomka Šichtařová: Chcete dítě s hormonem štěstí, nebo zfetované infúzí?

Když budete chtít vědět, zda je lepší značka BMW, nebo Mercedes, půjdete se zeptat prodejce Mercedesu? Ne?

Logicky. Protože prodejce Mercedesu BUDE ZJEVNĚ ZAUJATÝ.

Když budete chtít vědět, zda jsou, či nejsou domácí porody hazardem, budete se ptát lékaře? Ano, podle českých zvyklostí asi budete, ačkoliv dopředu je logické, že musí být zaujatý. Postavíte proti sobě váženého pana lékaře v bílé uniformě a matku osmi doma narozených dětí s vizáží hipísačky a pokud možno jen základním vzděláním. Nepodíváte se na nezávislý test provedený na rozsáhlém vzorku žen a dětí. A budete se tvářit, že tak se dá vést diskuse.

MOJE VĚC

Mám dvě děti. Narodily se doma.

Ne že bych měla potřebu to ospravedlňovat – je to věc jen moje, tatínkova a dětí. Ale na přímou otázku, v jaké porodnici přišly na svět, přímo odpovídám: "V žádné." Obyčejně následuje úžas a zděšení: "A proč?" "A proč ne?" zní odpověď.

V tu chvíli bývá reakce téměř shodná: "Protože se při porodu může stát cokoliv!" Ano, já vím, říkal to ten pán v bílém plášti tuhle v televizi. Jenomže ten pán v bílém plášti k A už nedodal B.

Pán v bílém plášti zjevně neví o britské studii, jež porovnávala 529 688 srovnatelně nízkorizikových žen rodících doma a v nemocnici a byla zveřejněna v British Journal of Obstetrics and Gynaecology (2009). Pak by totiž musel konstatovat, že "domácí porod nezvyšuje riziko (tzv. perinatální) úmrtnosti". Zjevně neví ani o studii z USA (K. C. Johnson, B.-A. Daviss, 2007), která na vzorku 5418 žen dokazuje, že plánovaný domácí porod u srovnatelně nízkorizikových žen dává statisticky stejné výsledky novorozenecké úmrtnosti, ale lepší výsledky, pokud jde o poporodní poranění matek i dětí.

Studií existuje hromada – z Kanady, Austrálie, Švýcarska ... Ale ani jedna z nich nenechala na českém zdravotnictví otisk. Mají jejich autoři horší vzdělání než lékaři čeští? Neoddiskutovatelná čísla jsou však rozdrčena prohlášením vědecké rady České lékařské komory, že porod doma je hazard, protože "se může stát cokoliv". (Jojo, může, tak třeba občas se může stát, že vám vymění miminko.) A vědecká rada ČLK – to už je přece kapacita přes porody! Zvláště vezmemeli v úvahu, že je složena – počítám-li dobře – jen ze tří odborníků pohybujících se nějakým způsobem kolem porodnictví. Zato v ní máme odborníky z oblasti hematologie, gastroenterologie, neurologie, mikrobiologie, transplantační chirurgie, psychiatrie ...

Logicky by se dalo namítnout, že tato hromada pánů – byť se nezabývají porodnictvím – na rozdíl od "domorodků" studovala alespoň nějakou medicínu (pominu-li vcelku okrajový fakt, že na rozdíl od nich nikdy nerodili). Ovšem výsledkem celého jejich medicínského vzdělání je jen fundamentalistické tvrzení: porod doma je hazard. Ano, porod doma je hazard – statisticky naprosto stejný hazard jako porod v porodnici. Mimochodem – napadlo vás někdy, proč vyspělejší země než ČR v HDP na hlavu s přirozenými porody nemají problém? Nejspíš právě proto, že země jako Británie či Německo jsou vyspělejší než my – a tak se na problém dokázaly podívat nikoliv fundamentální, ale vyspělejší optikou.

Zahraniční statistika tedy tvrdí, že riziko je srovnatelné. Všimáte si? Neříkám, že děťátko doma nemůže zemřít. Může. Tím spíš, má-li vážnou vrozenou vadu. Ale zemře – u stejně rizikové ženy – se stejnou pravděpodobností jako v porodnici. S jedním rozdílem.

Když děťátko zemře v nemocnici, vytrženo z náručí matce a připojeno na přístroj, jeho rodiče jsou chudáci. Když – se stejnou pravděpodobností – zemře doma, jeho rodiče, kteří je do posledního výdechu drželi v náručí, jsou vyvrhelové a vrazi.

V ČEM JE PROBLÉM?

Jestli české lékaře z něčeho podezírám, tak z pohodlnosti, s níž papouškují, co slyšeli od svých starších kolegů. Ostatně ona jim jejich praxe dává i za pravdu. Možná ve čtvrtině případů se toho totiž skutečně v porodnici "hodně přihodí": tu náhlý císařský řez, tu klešťový porod, tu vážný nedostatek kyslíku u děťátka kvůli omotané pupeční šňůře kolem krku ...

Pán v bílém plášti, který ovšem nikdy neměl šanci vidět skutečně zcela přirozený porod, tedy nikoliv porod v laboratorních podmínkách porodnice, si však už neklade otázku, jak je to možné, že zhruba čtvrtina dětí se doma narodí s omotaným pupečnickem kolem krku a ani si toho nevšimnou. Nepídí se po odpovědi na otázku, jak je možné, že stejný jev – kupříkladu omotaný pupečník – u přirozeného porodu obvykle dítě nepoškodí, zatímco v laboratorních podmínkách vede k závažnému nedostatku kyslíku.

Rozdíl je v hormonech, které se při přirozeném porodu také přirozeně vylučují v mozku matky. A jež se naopak v "medicínském" porodu technicky nemohou vyloučit v normálním množství, a tak se musí dodávat synteticky. Jenomže mezi porodem řízeným evolučně nejstaršími částmi mozku a porodem řízeným infúzí je setsakramentský rozdíl. Třeba i v tom, jak moc se může pupečník kolem krčku dítěte utáhnout. V tom, zda matka má, či nemá poporodní depresi.

V tom, jak silnou má děťátko novorozeneckou žloutenku.

V tom, kolik má matka i dítě poporodních poranění. V tom – jak ukazuje třeba porovnání z Japonska –, kolik dětí skončí poté jako autisté. A v tom – jak přiznávají dokonce i někteří čeští lékaři –, jak vysoká je u děťátka pravděpodobnost rozvinutí například astmatu. Dobře, mohl by někdo namítnout, tak tedy dejme tomu, že rizika jsou pro zdravé ženy stejná, ale v nemocnici přece žena nemusí snášet všechnu tu bolest, personál se o ni postará, a koneckonců v nemocnicích se rodí od druhé světové války a jsou snad kvůli tomu dnešní generace dospělých nějaké "poškozené"?

Řeknu to asi takhle: Moje dvě děti se narodily doma, protože při nejlepší snaze – a ta snaha byla po domácí zdravotnické masáži hodně důkladná – jsem prostě nenašla v zahraničí žádný argument, jenž by mi odpověděl na otázku: A proč ne?

Ale zato jsem našla několik argumentů, které mi odpověděly na otázku proč ano.

Taky vás dojala jedna z těch mnoha zpráv, jak medvědice (lvice, gorila ...) v zoo sežrala své čerstvě porozené mládě? A taky vám nad tím zůstával rozum stát? Říkali jste si, že někde něco nehraje, protože matky by přece měly být naprogramovány k tomu, aby svá mláďata za cenu vlastního života bránily, a nikoliv je zabíjely? Měli jste pravdu. Matky (nejen) savců tak skutečně evolucí naprogramovány jsou. Ale jen za jedné podmínky: totiž když jejich porod proběhne tak, jak evoluce chtěla. Totiž nerušeně, v ústraní, bez rušení, bez dozoru kamer. Když gazela rodí své mládě a je napadena lvicí, produkce hormonů vyvolávajících porod se zablokuje, gazela uteče do bezpečí a porod se opět spustí. I my, lidé, jsme savci. Ale zvláštní savci. Máme jeden handicap: rozum. Myslíme si, že svým rozumem můžeme celou evoluci postavit na hlavu a že zvládneme porodit jinak, než příroda chtěla: s rušením, s lékařem za zády, s vyplňováním dotazníků ohledně jména dítěte, a tedy bez přirozených hormonů – hlavně oxytocinu. Má to ale jeden háček – zásadní háček. Kde nejsou přirozené hormony, mohou být sice jako náhražka infúze a porodnické kleště, dítě může být lékařem vyoperováno z těla matky. Ale současně, kde nejsou přirozené hormony, kde není dítě porozeno matkou, tam není evoluci učiněno zadost, tam nejsou přirozené refl exy, tam se dítě nerodí s otevřenýma očima a bez pláče, tam není dítě v prvních vteřinách zaplaveno oxytocinem, hormonem štěstí a lásky. V těch prvních vteřinách, kdy probíhá vtiskávání – tedy programování podvědomí dítěte pro zbytek života:

Děťátko se může narodit se zásobou hormonu lásky a štěstí a uložit si pro zbytek života hluboko do podvědomí, že svět je fajn místo. Anebo se může narodit zfetované infúzí a uložit si v oněch vteřinách prvotního vtiskávání, že svět je velký průšvih. A to už něco znamená.

25.)

Název: Porod doma? Tak trochu tabu

Zdroj: 5+2 dny

Datum: 20.06.2013

Číslo: 25

Názory lékařů a porodních asistentek na porody doma se dost různí.

ZLÍNSKÝ KRAJ / Rodit doma je pro naši zeměpisnou šířku zatím něco zcela neobvyklého. V současnosti totiž s touto variantou nepočítají ani lékaři, ani česká legislativa. Pokud některá z žen trvá na tom, že chce své dítě přivést na svět doma, musí počítat s riziky. Milionová pokuta navíc hrozí porodní asistentce, která jí během takového plánovaného porodu pomůže. Více o tématu týdeníku prozradila kroměřížská privátní porodní asistentka Věra Hýbnerová.

Jak jsme na tom v regionu a v České republice obecně s porody doma? Je něco takového vůbec možné?

Porody doma nejsou, protože nikdo k tomu maminky, nevede. Na druhou stranu – ani porodní asistentky v poradnách nebo předporodních kurzech maminkám tuto možnost nenabízejí, protože u nás k tomu nejsou podmínky. Gynekologové bývají zásadně proti a porodní asistentce, která by chtěla cíleně rodit doma, hrozí až milionová pokuta.

Není to trochu škoda?

Podle mě ano. Některé maminky, hlavně ty, které pocházejí ze zahraničí jako třeba muslimky nebo ty, které doma již rodily, nechtějí rodit v porodnici a chtějí mít péči doma. Speciálně vyškolená porodní asistentka se zkušenostmi jí doma může hodně pomoci, a pokud nastane nějaká komplikace, může jí také vysvětlit, že porod doma není možný a je nutné odjet do nemocnice, protože ohrožuje sebe i miminko. Takto se občas stává, že ženy rodí samy bez jakékoli pomoci, a to je hrozné. Ženu a dítě to ohrožuje na životě.

Vy ale proti porodům doma nejste, že?

Pokud u něj je kvalitní porodní asistentka, která průběh zvládne uhlídat, zná dokonale fyziologii porodu a je schopná včas rozpoznat možnou patologii a pracuje se ženou od začátku těhotenství, zná jeho průběh a anamnézu ženy. Nejsme proti porodům doma, ale musí to být zabezpečené i ze stran legislativy a podpory gynekologů a Ministerstva zdravotnictví. Asistentky snad už v příštím roce budou moci vést samostatně porody alespoň v porodnici. Už to tak funguje myslím v Jihlavě. Tato porodnice umožňuje, aby asistentka porod vedla samostatně bez zásahu lékaře. Ten přichází na řadu tehdy, když hrozí komplikace.

S jedním porodem doma jste se sama setkala...

Zažila jsem ho v roce 1991, kdy se o porodech doma vůbec nehovořilo, a privátní porodní asistentky nebyly. Doma se rodilo leda tajně. Starala jsem se tehdy o ženu, která čekala své třetí dítě. U dvou předcházejících porodů ale měla dost špatné zkušenosti s přístupem v porodnici, a tak mě poprosila kamarádka, abych jí pomohla. Týden před porodem jsem ji vyšetřila a řekla jí, že bude rodit dost rychle. Zároveň jsem ji upozornila, že hned při prvních kontrakcích mi musí dát vědět, abychom okamžitě jely do porodnice. Měla rodit v Přerově, kde jsem v té době pracovala a mohla jí u porodu pomáhat. Když začaly kontrakce, její partner pro mě přiběhl a hned jsem se vydala k rodičce, která bydlela naproti v domě. Maminka ale už byla ve stádiu, kdy byla branka zašlá, do Přerova bychom nedorazily, tak jsem se rozhodla, že porodíme doma. Porod proběhl naprosto hladce, bez nástřihu, bez natržení, placenta se během chvilky bez injekcí porodila také, všechno šlo naprosto bez problému. Po porodu jsem hlídala maminku, i to, jestli se stahuje děloha, jenže ta povolila a tak jsme raději nečekaly a jely do porodnice. Nebylo to nic patologického, jely jsme ale pro jistotu. Tam mě pak doktor pochválil, že všechno bylo skutečně v pořádku. Děťátko má už dneska přes dvacet let.

Co na to maminky?

VALERIE VAŠÁKOVÁ, 34 let, lipník nad Bečvou V žádném případě bych doma nerodila, je to hazard se zdravím matky i dítěte. A ambulantní porody? Ani ty mě nelákají. Byla jsem ráda, že jsem na pokoji byla ještě s jednou maminkou, se kterou jsem mohla probírat všechny pocity a dojmy.

SVATOSLAVA PIKOVÁ, 28 let, Kvasice Ani já bych do toho nešla. Asi bych si nebyla jistá a měla obavy, že se něco může stát. Musím říct, že jsem byla v porodnici spokojená. Představa ambulantního porodu se mi nepozdává, myslím si, že pobyt v nemocnici po porodu má své opodstatnění.

26.)

Název: Domácí porod: malý chlapeček zemřel po několika vteřinách

Zdroj: Mělnický deník

Datum: 01.03.2012

Ročník: 15

Číslo: 52

POHLED PŘÍZNIVCE DOMÁCÍCH PORODŮ

Jaký máte názor na domácí porody vy? Sám jste u takového na podzim asistoval. Můj postoj je jednoznačně kladný. Žena by měla rodit v přirozeném prostředí. Nemocnice poskytuje sterilní prostředí se spoustou cizích lidí, což je stresující. Porod by se měl odehrát v intimním prostředí domova, protože samotný porod je intimní. Náš porod Toníka proběhl absolutně bezproblémově. Byli jsme připravení, absolvovali jsme kurzy. Domácí porod může být bezbolestný, euforický, až duchovní záležitostí. Měli jsme porodní asistentku na telefonu, která nás podržela. Ještě chci říci, že klasický porod na zádech je středověký způsob. Žena by měla mít po porodu dobrý pocit, ne že bude říkat, že už by něco takového nechtěla nikdy zažít. Marek Beneš, fotograf a chovatel z Lysé nad Labem

POHLED PRIMÁŘE PORODNICE

Podle primáře nymburské porodnice Dušana Kolaříka patří porody doma do zemí třetího světa. A je jednoznačně proti nim, zvláště v našem prostředí, což potvrzuje také jeho stanovisko, že porodnictví je především předcházení komplikacím. "Domácí porody mají dnes své místo v Indii a Africe. Pokud ženy ignorují možnost lékařské péče, kterou mají k dispozici, jsou samy proti sobě i proti novorozenci. Samozřejmě se jedná o jejich svobodné rozhodnutí, se kterým zároveň nesou riziko," vyjádřil se k domácím porodům primář Dušan Kolařík. Upozorňuje také, že dokud je miminko součástí těla matky, rozhoduje o něm ona, ale jakmile se dotkne ruka primáře hlavičky dítěte, stává se dítě samostatnou bytostí. Podle toho se také řídí právní systém. (oha)

POHLED PRÁVNÍKA

Může být za podobných okolností matka nepřeživšího novorozence trestně postižitelná? Nepřidruží-li se k úmrtí dítěte okolnosti, z nichž by bylo zřejmé, že matka smrt dítěte zavinila, není rozhodně trestně odpovědná. Bohuslav Sedlatý, právník

27.)

Název: Z ženy je pojízdný inkubátor

Zdroj: Českobudějovický deník

Datum: 01.06.2013

Číslo: 127

Z ženy je pojízdný inkubátor

ROZHOVOR: "Z porodnictví jsme udělali olympiádu," říká kontroverzní porodní asistentka Ivana Königsmarková

České Budějovice – Lékaři by ji nejradši ukřižovali, je propagátorkou přirozených porodů a vedla mnoho porodů doma. Při jednom z nich se dítě přidusilo a po dvaceti měsících zemřelo v nemocnici. Za to byla Ivana Königsmarková odsouzena na pět let podmíněně a byla jí zakázána činnost porodní asistentky. Svou vinu odmítá a říká, že celý porodnický systém v Čechách je špatně nastavený. Prezidentka Unie porodních asistentek navštívila jihočeskou metropoli v rámci Světového týdne respektu k porodu.

Porodnictví se věnujete celý život. Jak se za tu dobu podle vás změnilo?

Změnilo se podstatně. Když jsem začínala jako porodní asistentka v 70. letech, vždycky byla na prvním místě žena. Potom přišla technika a my, fascinováni technikou, jsme na ženu zapomněli a na piedestal jsme postavili dítě. Z ženy jsme udělali takový pojízdný inkubátor a nevnímáme, že může mít u porodu nějaké újmy, že má pocity, že potřebuje podporu. Z porodnictví jsme udělali olympiádu – kde se narodí víc dětí a kolik jich víc přežije. Ale zdraví není jen fyzické. Podle definice Světové zdravotnické organizace je zdraví otázka bio, psycho a sociální pohody. Vůbec nebereme v potaz ostatní věci, než je fyzické zdraví.

Kde jsou podle vás u porodů v nemocnici největší problémy?

Dovolím si říct, že hlavním problémem je to, že jen velmi málo porodníků a porodních asistentek vidělo opravdu normální porod.

A co je tedy normální porod?

Aby probíhal tak, jak by měl probíhat – přirozeně, podle ženy. Nezasahovat do něj, nechat to na ženě a jenom u ní být a být ostražitý, abychom v čas dovedli odhalit problémy. A to není potřeba dělat tak, že ji neustále měříme. Hrozící komplikace můžeme odhalit i jen tím, že ženu vidíme a nasloucháme jí.

Jak by měl tedy podle vás vypadat ideální porod v porodnici?

Ideálně? Celý systém porodnictví je u nás špatně, protože je anonymní. Žena potřebuje v první řadě pocit bezpečí. A bezpečí cítíme ve známých situacích, mezi známými lidmi a ve známém prostředí. Ani jedno z toho žena v porodnici nemá. Neustále ženu něčím strašíme, je v neintimním prostředí, k porodu přijde několik lidí. A to všechno jsou detaily, které mají vliv na nepohodu ženy a mohou u porodu hodně pokazit. Ideální by to bylo tak jako v zahraničí. Žena

jde k lékaři, který jí potvrdí, že je těhotná. Pak jde k porodní asistentce, která jí provází celým těhotenstvím, porodem a pečuje o ní a dítě dál po porodu.

Proč to podle vás nefunguje tak i v České republice?

Myslím, že velká chyba je v nás samotných. Dříve se rodilo doma a za ženami chodily porodní báby. Když se pak porody přesunuly do porodnice, z terénních porodních asistentek se staly ženské sestry v porodnici. Některé z nich pak třeba celou dobu pracovaly na gynekologii, což je úplně jiná profese. Porodní asistentky mnohdy ani samy nevědí, co jsou, a možná také nechtějí převzít odpovědnost.

Působila jste jako soukromá porodní asistentka, kolik jste vedla porodů doma?

Ve své péči jsem měla asi pět set žen, které chtěly родit doma. Některé z nich doma neporodily, některé jsem odmítla předem, protože nebyly vhodnými kandidátkami na porod doma kvůli možným komplikacím a podobně. Některé si to nakonec i samy rozmyslely, protože je třeba přepadl strach a obavy.

S kolika ženami jste pak museli v průběhu domácího porodu přejet do nemocnice?

Bylo to asi dvacet procent žen, u kterých se vyskytlo něco, kdy by se nemusel porod vyvíjet optimálně. Většinou pak porodily normálně a všechno bylo v pořádku.

Jeden porod ale dobře nedopadl a dítě následně v nemocnici zemřelo. Za to jste byla odsouzena. Bráníte se rozhodnutí soudu?

Teď jsem ve stádiu ústavní stížnosti. Právoplatně jsem odsouzená, ale dále pokračuji. Dostala jsem podmínku dva roky s podmíněčným odložením na pět let, což mi zrušila amnestie. Zároveň jsem dostala zákaz činnosti na pět let a musím uhradit veškerou zdravotní péči o dítě za celých dvacet měsíců, kdy žilo. Takže když deset dní po porodu onemocnělo infekcí v nemocnici, já mám zaplatit léčbu.

Tím, že vás odsoudili, se z vás stal odstrašující případ pro domácí porody. Vnímáte to tak?

Určitě to měl být precedens. Ale to se nedá nic dělat. Já to tak nevnímám. Na mě bylo ještě předtím dvakrát podáno trestní oznámení ze strany lékařů a ministerstva pro podezření z nedovoleného podnikání. A když se jim nepodařilo mě umlčet, čekali, co se přihodí. A vzhledem k tomu, že jsme lidi a ne roboti, tak se někdy něco stane. Jak jsme z porodnictví udělali olympiádu, lidi si myslí, že je porodstopercentní. Ale je to jen příroda, a ta nám občas ukáže. Pak se divíme a nejsme schopni to přijmout. A hledá se viník.

Jste známá jako propagátorka domácích porodů. V České republice je ale většina odborné i laické veřejnosti odmítá.

Podle mě není důležité, jestli je porod doma nebo někde jinde. Důležité je, jak je veden. V zahraničí nerozlišují, kde porod je. Tam vede porod porodní asistentka a tečka.

Podle vás je tedy problém v tom, že hlavní úlohu u porodu nemají porodní asistentky, ale lékaři?

Ano. I pojišťovny stojí za lékaři. V porodnictví je velká lobby, která o všem rozhoduje a manipuluje s tím. Když jako porodní asistentky propagujeme doporučení Světové zdravotnické organizace, která platí celosvětově, lobby tvrdí, že jsou to doporučení pro Afriku.

Jste prezidentkou Unie porodních asistentek. Jaká je vaše profesionální meta?

Mým snem je založit školu pro porodní asistentky, kde bude zároveň možnost praxe, tedy bude možné tam rodit, a kde se budou porodní asistentky učit porodní asistenci a ne to, jak asistovat porodníkovi.

28.)

Název: Spor o porody v "obýváku"

Zdroj: Lidové noviny

Datum: 01.02.2012

Ročník: 25

Číslo: 27

Také lékařka Helena Máslová, která pracovala na gynekologicko-porodnickém oddělení a nyní se věnuje především psychosomatické péči, rozhodnutí soudu jednoznačně vítá. "Moderní gynekologická péče by měla umět ženám nabídnout celé spektrum péče, od vyžádaného císařského řezu přes intervenovaný nemocniční porod až po přirozený porod v intimním prostředí porodního domu nebo domova," říká s tím, že jen v postkomunistických zemích, jako je Česko nebo Bulharsko, se rodí výhradně lékařsky vedeným způsobem.

Podle ní je nutné uvolnit atmosféru a přiblížit se západním demokratickým společnostem, kde mají rodičky větší zodpovědnost. "Paternalistický přístup české gynekologie, podle níž je matka nesvéprávná, nedokáže správně vyhodnotit rizika a správně se rozhodnout, je více filozofický, etický a právní než medicínský problém," podotýká lékařka.

Podle Heleny Máslové by bylo jistým řešením, kdyby ženy měly v porodnici možnost třeba i za rozumný příplatek se rozhodnout pro přirozený, fyziologický porod, kde by poskytovaná péče nebyla anonymní, ale adresná. Zároveň byla poskytována porodní asistentkou, kterou žena zná z těhotenské přípravy. Takto vedený porod má dvě výhody - atmosféra porodu je intimnější a porod se může rozběhnout bez drahé medikace, zároveň práce asistentky je levnější než práce lékaře. Vladimír Dvořák ale hájí porodnice tím, že taková praxe je na přání pacientek běžná už dnes. "To je vlamování do otevřených dveří, protože to porodnice dávno dělají," říká předseda odborné společnosti.

29.)

Název: Žena má právo vybrat si místo porodu

Zdroj: Mladá fronta Dnes

Datum: 29.07.2009

Ročník: 20

Číslo: 175

Žena má právo vybrat si místo porodu!

Žena má právo vybrat si místo pro porod svého dítěte. Stále více žen bedlivě rozvažuje, kde své miminko přivede na svět. Stále více žen volí pro porod svého dítěte domácí prostředí. Tyto ženy a porodní asistentky, které jim při porodu v domácím prostředí pomáhají, jsou však v poslední době terčem stále sílících útoků ze strany porodníků a potažmo správních úřadů. Přitom různé rozsáhlé vědecké studie docházejí ke společnému závěru: porod doma, asistovaný zkušeným odborníkem (porodní asistentka nebo lékař), je pro zdravou ženu stejně bezpečný jako porod v porodnici, jen při něm dochází k menšímu počtu zásahů.

Odpůrci svobody žen vysílají veřejnosti nepodložená tvrzení:

"Porod doma je nepřiměřený hazard." To by mohla být pravda, pokud by se doma rozhodla plánovaně rodit nemocná žena, pokud by se doma rodilo miminko předčasně nebo pokud by porod vedl nezkušený zdravotník (nerespektující kritéria pro bezpečný porod doma) nebo dokonce nezdravotník (neškolený pro sledování zdravotního stavu matky a dítěte během porodu).

"Při porodu se může kdykoli cokoli stát a zásahu je pak třeba do několika vteřin." Toto je denní zkušenost lékařů z porodnic. Jsou zvyklí do běhu porodu zasahovat, a co je horší, některé závažné zásahy už za zásahy nepovažují. Příklady: neustálé rušení ženy během porodu, atmosféra porodního sálu neposkytující žádné soukromí, protržení vaku blan, vyvolávání porodu nebo urychlování porodu zdravé ženy, znemožnění tělesného kontaktu novorozence s matkou oddělením matky a dítěte (byť na 10 minut) pod záminkou prohlídky novorozence v raném poporodním období (do 30 minut po porodu).

"Máme vysoce kvalitní porodnickou péči s jednou z nejnižších hodnot úmrtí novorozenců v Evropě." To je velice zavádějící výrok, který pro hodnocení kvality bere v úvahu pouze jedno kritérium. Naopak vůbec nebere v úvahu podporu normálního porodu v porodnicích, počet zásahů, které jsou do běhu porodu v porodnicích prováděny, a to mnohdy v rozporu s doporučením WHO a výsledky vědeckých studií.

"V souvislosti s porody doma zemře ročně 5 až 6 dětí." Tento výrok kdysi kdosi řekl (někdy v roce 2007) a do dnešní doby jej média opisují a sdělují dále. Nikdo však není schopen uvést konkrétní případy.

"Není možné srovnávat porody doma v ČR a v zahraničí, protože v zahraničí stojí před každým domem, kde se rodí dítě, sanitka." Toto je naprostý nesmysl, který vyslovil člověk, jenž nikdy v kontaktu se zahraničním porodnictvím nebyl. Pravda ale je, že v zahraničí je vytvořena mnohem lepší spolupráce mezi nemocnicemi a porodními asistentkami působícími v komunitním prostředí. Ve Velké Británii nemocnice dokonce zaměstnávají týmy komunitních porodních asistentek, které mohou ženě pomoci při porodu doma nebo, pokud se vyskytne komplikace či si to žena přeje, jí asistují při porodu v "domovské" porodnici. Proč ženy volí domácí prostředí: 1.

Do porodu nebude zasahováno; pokud bude třeba zásahu, přesune se do porodnice. 2. Jistota známého prostředí, pocit bezpečí, snížení strachu, možnost hlubšího uvolnění - dokážou dítě snáze "pustit" do světa. 3. Matka nebude oddělena od dítěte, nikdo se nebude snažit někam je odnést. 4. Všichni, kdo se kolem rodící ženy pohybují, se k ní chovají s respektem, poskytují jí podporu, nestraší ji. 5. Doma je doma. Jsem zdravá, nepotřebuji nemocnici.

Při polemice o porodech doma mě napadají důrazné otázky:

PROČ ČR stále brání porodním asistentkám ve výkonu profese v oblasti primární porodnické péče poskytované v komunitním prostředí?

PROČ se snaží zabránit zdravým ženám, aby našly porodní asistentku, která je v prostředí mimo porodnici provede těhotenstvím, která svou radou a podporou posílí zdravé těhotenství a která posílí vědomí žen, že porod je zdravý proces v jejich životě? Proces především sociální, nikoli zdravotní krize.

PROČ se nesnaží naše země o takové zlepšení prostředí v porodnicích, aby ženy spíše přitahovalo?

PROČ si nemůžeme vzít příklad ze zemí, kde je péče poskytovaná porodními asistentkami v komunitním prostředí součástí zdravotnického systému (tedy i porody v domácím prostředí) a podporovaná jako bezpečná a efektivní volba pro zdravé těhotné a rodící ženy?

PROČ se stát nezasadí o to, aby porodní asistentky byly stále kvalitněji vzdělávány i v oblasti primární porodnické péče poskytované v komunitním prostředí, a to prakticky zkušenými odborníky?

PROČ tato oblast porodnictví není také patřičnými odborníky přednášena medikům jako například v Nizozemsku či ve Velké Británii?

KDO má konkrétní prospěch ze stávající neutěšené situace, která rozhodně není obrazem kvalitní porodnické péče, ale blíží se totalitnímu nátlaku?

30.)

Název: Je libo císařský řez na přání? Je...

Zdroj: Právo

Datum: 22.07.2010

Ročník: 19

Číslo: 168

Je libo císařský řez na přání? Je...

Trendem posledních let, a ne jen u nás, je žádost těhotných rodit císařským řezem, alespoň podle ohlasu z médií a na internetu. Důvodů, proč k tomu ženy přistupují, je celá řada, vede ale hlavně strach z porodu a snad i touha mít porodní děj a jeho termín pod kontrolou. Právo se proto zeptalo předního českého porodníka docenta MUDr. Pavla Caldy ze Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, jak otázku císařských řezů na přání vidí on.

To, že počet porodů císařským řezem stoupá jasně, uvádějí čísla. Dá se říci, proč tomu tak je?

Je to složitější problém, než se zdá, a těch příčin je více. Svou roli hraje i to, že je stále více žen, které mají děti tzv. na poslední chvíli, tedy na konci svého reprodukčního období a se zvyšujícím

se věkem těhotné roste i riziko možných komplikací, které mohou vést k volbě porodu císařským řezem. Podobné to bude i s vyšším množstvím vícečetných těhotenství, kterých přibývá v souvislosti s podáváním léků na vyvolání ovulace a umělým oplodněním, kde je také vyšší předpoklad toho, že porod bude veden operačně. Jistým faktorem bude i to, že pokud jednou žena rodí císařským řezem, rodí jím častěji i při následném porodu. Vedle toho jsou jasné indikace, které říkají, kdy má být porod veden operačně z důvodů možného rizika pro ženu nebo dítě.

Lékařské studie uvádějí, že zhruba patnáct procent porodů císařským řezem je hranice, která představuje zlepšení bezpečnosti porodní péče. Nárůst nad toto množství by měl naopak znamenat snížení kvality bezpečnosti porodu. U nás se císařským řezem rodí více než dvacet procent dětí. Jaké jsou nejčastější indikace?

Indikací k provedení císařského řezu je celá řada. Například nepříznivá poloha dvojčat, větší plod v poloze koncem pánevním, velmi nízká porodní hmotnost dítěte, myom jako porodní překážka, předchozí porod císařským řezem s hrozícím prasknutím dělohy v místě předchozí jizvy, ortopedické nebo interní problémy apod. Některé z indikací jsou známy předem, a je tak možné císařský řez naplánovat, některé se vyskytnou až v průběhu porodu, a řez je tak nutné provést akutně.

Jak jsme na tom v porovnání s ostatním světem?

Ve vyspělém světě počet císařských řezů stoupá. Jsme na tom tedy podobně.

Připouštíte plánované císařské řezy na přání?

Císařské řezy na přání byly, jsou a budou. Dříve byl císařský řez spojen s vyšším rizikem pro těhotnou. V současnosti je riziko této operace, pokud je řádně připravena a prováděna při prvním porodu, srovnatelné s rizikem spontánního porodu. A v tom je ta obtíž. Pro řadu žen, ale i lékařů je porod vedený císařským řezem jaksi vnitřně vnímán jako možná alternativa spontánního porodu. Problém a komplikace císařského řezu se stupňují v dalších těhotenstvích, kdy již řez není tak bezpečnou možností jako spontánní porod. Naopak i spontánní porod může mít svoje komplikace, avšak pokud je veden zkušeným profesionálem nenastávají často. Císařský řez na přání je věc diskutabilní, je to otázka medicínsko-sociálně-etická. Jsou jeho příznivci i odpůrci.

Jak v praxi vypadá rozdíl mezi plánovaným a neplánovaným, urgentním, císařským řezem?

Pokud je u ženy jasná indikace k ukončení těhotenství císařským řezem, je nejlepší způsob, jak porod provést v klidu, naplánovat jej. Těhotná je připravena k operaci, má interní předoperační vyšetření, absolvuje pohovor s anesteziologem, veškerá očekávatelná rizika jsou preventivně minimalizována a operace se provádí v době, kdy ještě nezačal porod. Porodník pracuje v hlavní pracovní době, k dispozici je veškerý personál v plném počtu, laboratoře v denním provozu, včetně transfúzní stanice, dostatek sanitářů a pomocného personálu. To vše je optimální k zvládnutí i neočekávaných komplikací. Na rozdíl od toho, pokud se provádí urgentní císařský řez v průběhu běžícího či téměř končícího spontánního porodu, nemusejí být podmínky k operaci zcela ideální a riziko komplikací je vyšší. V extrémních situacích se začne operovat uprostřed noci, plod nebo matka může být v ohrožení a operaci je potřeba provést co nejdříve. Pak nemusí být dost času k provedení epidurální anestezie, takže je třeba těhotnou uspat, tedy uvést do

celkové anestezie. Mimo hlavní pracovní dobu fungují všechny provozy v režimu pohotovostní služby, tj. s minimálním nezbytným personálem, což sice dostačuje ke zvládnutí jakékoli situace, ale ve srovnání s hlavní pracovní dobou je zvládnání větších problémů složitější. Plánování navíc ubere z jakési nejistoty z toho, kdy porod přijde.

Lze naplánovat i spontánní porod?

Dá se naplánovat obtížně, ale za určitých podmínek ano. Musí k tomu být ale důvod a patřičný náález, jinak se zvyšuje počet komplikací. Já sám tohoto nejsem velkým přítelem. Říká se tomu indukce – vyvolání porodu a používají se k tomu látky, které vyvolají nástup děložních stahů.

Jaká skupina žen chce císařský řez?

To neumím říci. Dalo by se předpokládat, že ženy úzkostlivější, těhotné se špatnou zkušeností z minula... V praxi toto není každodenní problém.

Byl by indikací panický strach?

Strach můžete mít z kdečeho, z cestování, z létání, z lidí. Je spíš otázka, proč ten strach vznikl. Ale ano, panický strach by mohl být velkorysou indikací. I když si myslím, že by se s ním dalo pracovat jinak, třeba pohovorem nebo psychoterapií...

Co císařský řez jako nadstandardní služba?

Císařský řez je poměrně rozsáhlá břišní operace, a může tak mít své komplikace. Ty může představovat jak to, že jde o zákrok vedený v anestezii, tak samotný chirurgický výkon. K jeho výkonu by měly být indikace a podmínky. Nadstandard bych si představoval jinak.

A císařský řez jako preventivní zákrok?

Nekomplikovaný spontánní porod je bezpečnější než operačně vedený porod. Žena je fyziologicky uzpůsobena k tomu, aby přiváděla děti na svět. Preventivně bychom si mohli nechat odstranit třeba slepé střevo, aby nás nechytilo někde na dovolené, třeba v Karibiku, a přesto to neděláme, proč tedy preventivně rodit chirurgickou metodou? Nehledě na to, jak vysvětlit, že například v rámci preventivního operačního porodu došlo k vážným komplikacím, které mohou vést i k úmrtí? I když je to extrémní možnost.

Může být operační porod veden pod smyšlenou indikací, jen aby byl proveden?

To by asi mohl. Podobně může být pod jakoukoli diagnózou vykonáno cokoli. Jsou to však spekulace.

Jaké riziko může představovat operační porod?

Komplikace spojené s anestezií, a pak ze samotného výkonu. V dalších těhotenstvích po provedeném císařském řezu se zvyšuje riziko prasknutí dělohy nebo vrůst placenty do jizvy při dalším těhotenství. Císařské řezy z tohoto důvodu není možné provádět mnohokrát, protože s každým dalším se riziko opět násobí.

Přistoupil byste k císařskému řezu na přání?

V první řadě je třeba si uvědomit, že císařský řez je skutečně operací, rekonvalescence trvá v řádu týdnů a celkové zhojení dělohy až rok. Zatímco po nekomplikovaném spontánním porodu je žena za tři dny schopná fungovat stejně jako před porodem. Pokud žena přijde s tím, že někde četla nebo slyšela, že je možné porodit císařem na přání, je nejlepší jí to rozmluvit a vysvětlit možná rizika pro ni i pro dítě. Pak se žena obvykle této myšlenky vzdá.

Měla by žena mít právo se sama rozhodnout, jakou cestou přivede na svět svoje dítě?

Já se domnívám, že ne. Stále si myslím, že by mělo platit, že fyziologicky, a nakonec i ekonomicky, je nejméně náročný nekomplikovaný spontánní porod. Jiná otázka je, pokud jsou nebo se dají předpokládat nějaké komplikace. Samozřejmě je jasné, že i porodníkům by se líbilo si porody naplánovat na dopoledne, odrodit a pak si jít třeba zahrát golf, ale to je dle mého názoru nemedicínský přístup. Jsme ale v době, kdy lidé všechno přepočítávají na peníze, a pak si mohou říci, že si to své přání zaplatí. Pokud k tomuto stylu života přistoupíme, tak pak o tom lze uvažovat. Měli by si ale zaplatit i řešení možných komplikací... což může jít do statisíců.

Jsou císařské řezy na přání u nás legalizovány?

V současné době si myslím, že toto není ošetřeno. Ale jak se říká, kde není žalobce, není soudce.